

DRAUGAS

PERIODICALS
July 8, 1998

Vol. LXXXVII

Kaina 50 c.

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

TREČIADIENIS – WEDNESDAY, LIEPA – JULY 8, 1998

Nr. 131

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 7/7/98

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

Atskleista Vilniaus katedros lobyno paslaptis

Vilnius, liepos 4 d. (Elta) — Lietuvos muziejūninkai atskleidė visuomenei keliolika metų saugotą paslaptį: atrastą Vilniaus katedros auksakalystės meno lobyną.

Tai — pati vertingiausia visų laikų Lietuvos meno kolekcija, kurioje maždaug 270 auksu ir sidabro brangakmeniais puoštų dirbinių: monstrancijos, kielikai, bažnytinės taurės, relikvijoriai, vyskupo lazda-pastoralas, kiti turtai.

Šeštadienį, artėjant Valstybės dienos šventei, sostinės Chodkevičių rūmuose šios vertybės parodytos Lietuvos valstybės ir Katalikų Bažnyčios vadovams: prezidentui Valdui Adamkui, Seimo pirmininkui Vytautui Landsbergiui, ministrui pirmininkui Gediminui Vagnoriui, arkivyskupui Audriui Juozui Bačkui.

Pasak Lietuvos dailės muziejaus direktoriaus Romualdo Budrio, ši kolekcija — neįkainojamos vertės meno ir istorinės vertybės. Jos atspindi auksakalystės raidą Lietuvoje nuo Katedros įkūrimo laikų.

Seniausios rinkinyje — gotikinis Švento Stanislovo relikvijorius, atsiųstas Katedros šventinimo proga. Šį lobį prieš 13 metų — 1985-ųjų kovo 27-ąją — atrado Vilniaus katedros, kurioje tuo metu veikė paveikslų galerija, tyrinėtojai: archeologas Napalys Kitkauskas,

kas, paminkloausigininkas Juozas Stasiulaitis, muziejūninkai Stasys Čipkus ir Romualdas Budrys. Kaip prisiminė N. Kitkauskas, lobio radėjai iš katedros išėjo tik po paros, kruopščiai inventorizavę surastas vertybes.

Keliolika metų radinys buvo saugomas paslapyje: pradžioje baimintis, kad neįkainojama kolekcija nebūtų išvežta į Kremliaus saugyklas. Veliau, atkūrus nepriklausomybę, apie turtus neskubėta skelbti dėl kriminogeninių priežasčių. Nors apie kolekciją ilgainiui sužinojo nemažas ratas muziejūnų, restauratorių, kultūros patriotai išsaugojo paslaptį nuo plačiosios visuomenės.

Vilniaus katedros lobynas bus eksponuojamas viename Vilniaus muziejų. Kaip Eltai pabrėžė Kultūros ministerijos Muziejų skyriaus vadovas Romanas Senapėdis, ši ypatinga kolekcija reikalauja ypatingos apsaugos, — šarvuotų neišsprogdomųjų sienų, modernios elektroninės ir kitos apsaugos.

Lankytojai į būsimą ekspoziciją salę taip pat bus įleidžiami laikantis specialių saugumo reikalavimų. Tai šeštadienį išbandė ir Chodkevičių rūmuose apsilankę žurnalistai, kurie į salę buvo įleisti tik po kruopštaus patikrinimo.

Naujasis švietimo įstatymas atneš daug permąstymų mokyklose

Vilnius, liepos 7 d. (BNS) — Lietuvos švietimo ir mokslo ministerija įteisino dviejų steigėjų mokyklą.

Kaip numato praėjusią savaitę Seimo priimtą naują Švietimo įstatymo redakciją, valstybės ar savivaldybių švietimo įstaigos gali būti sutarties pagrindu steigiamos kartu su tradicine laikoma religine bendrja.

Komentuodamas šį sprendimą, Seimo švietimo, mokslo ir kultūros komiteto pirmininkas Zibartas Jackūnas antradienį spaudos konferencijoje sakė, kad jis neprieštarauja konstitucinei nuostatai, jog valstybinės ir savivaldybių mokyklos yra pasaulietinės.

Netradicinių mokyklų neturėtų būti daug, todėl jų steigimas neturėtų didesni įtakos bendrai mokyklų raidai, sakė Seimo narys.

Istatymu pakeista švietimo vadovų skyrimo tvarka. Pagal švietimo ministerijos nustatytus reikalavimus, bus skelbiamas viešas konkursas, ir švietimo vadovai bus skiriami 5

metams.

Atsisakyta privalomosios kas 5 metus vykdomos pedagogų ir inspektorijų atestacijos. Atestuojami bus tik kvalifikacijos kategorijos neturinčios švietimo įstaigų darbuotojai arba norintieji pakelti kvalifikaciją.

Pedagogų pasiūlymu, švietimą reguliuojančios institucijos nustato, ar pedagogų kvalifikacija atitinka jo darbą. Tokiu atveju pedagogas bus atestuojamas ir, vyriausybei patvirtinus neigiamus atestavimo rezultatus, bus atleistas iš darbo.

Švietimo ir mokslo ministras Kornelijus Platelis toje pačioje spaudos konferencijoje sakė, kad tai netaikoma nuobauda, bet leis švietimo įstaigų vadovams kontroliuoti pedagogų darbą.

Ž. Jackūnas pabrėžė, jog priimta labai svarbi nuostata mokyklų ir visų švietimo įstaigų steigėjų funkcijas iš savivaldybės perduoti apskritims. Tai nulėmė daugelio, ypač Pietryčių Lietuvoje esančių mokyklų, nepasitenkinimas dėl nepakankamos rajonų valdžios paramos.

Naujasis įstatymas įteisingina naują privalomą dešimtmečio mokymo tvarką bendrojo lavinimo mokyklose — 4 metai pradinio ir 6 metai pagrindinio išsilavinimo. Dar dveji metai numatyti sieksiantiems vidurinio išsilavinimo.

Ž. Jackūnas pabrėžė, kad perėjimas prie 10 klasių privalomos mokymo sistemos skatina nesuderintus su aukštesnėmis instancijomis mokyklų pertvarkymo ar panaikinimo procesus. Todėl švietimo ministerija sugriežtino mokyklų panaikinimo ar performavimo tvarką, ir tai bus vykdoma tik su ministerijos žinia.



Liepos 6-osios vakarą Dainų dienos koncertas „Dėl tos dainos“ Vilniaus Vingio parke vainikavo penkis dienas vykusią II Pasaulio lietuvių dainų šventę, skirtą Lietuvos valstybės 80-mečiui.

Nuotr.: Koncerto metu buvo iškilmingai pagerbti šventės dirigentai.

Pasaulio lietuvių šventei — dangaus dovana

Vilnius, liepos 6 d. (Elta) — Liepos 6-oji — antrosios Pasaulio lietuvių dainų šventės Dainų diena. Liepos 6-osios vakarą Dainų dienos koncertas „Dėl tos dainos“ sostinės Vingio parke užbaigė penkis dienas trukusią visų pasaulio valstybių lietuvių šventę. Antroji Pasaulio lietuvių šventė buvo skirta Lietuvos valstybės atkūrimo 80-mečiui.

Pasaulio lietuvių dainų šventės kulminacija sutapo su Lietuvos valstybės švente — Mindaugo karūnavimu — Valstybės diena.

Koncerto pradžioje šventės dalyviams, žiūrovams ir visą Lietuvą pasveikino prezidentas Valdas Adamkus.

„Nespejome atsidžiaugti šiuo gražiu mūsų suėjimu, o Dainų šventę jau baigiasi. Tenka atsisveikinti, bet noriu tikėti, kad tai — taurus liudysys, lydintis kiekvieną šiltą bendravimą, gaubiantis kiekvieną iš mūsų, tuo sukeldamas patį žmogiskiausius jausmus. Taip atsisveikinimas

tampa ne išsiskyrimu, o dar vienu dvasinio bendrumo patvirtinimu, kokį mūsų širdyje kuria tautos vienybės pajautimas.

Vis dažniau mūsų tauta suviena draugė ne istorinės ginties, ne bendros nelaimės vertinama. Vis dažniau po pasaulį išsiblaškę lietuviai tiesiog pasiilgsta vieni kitų ir nori būti kartu: pasikeisti mintimis ir naujienomis, prisiminti kartu išgyventus džiaugsmus ir nelaimės, padainuoti.

Tikiu, kad ir šios Dainų šventės garsai pasklis toli. Kad juos širdimis išgirdo mūsų broliai ir seserys čia, Vilniuje ir Lietuvoje, Australijoje ir Rusijoje. Pietų bei Šiaurės Amerikoje ir Vakarų Europoje. Ir šiandien atkurtoje Lietuvos valstybėje dainos telkia tautą, kviečia žmones būti kartu, į didelį būrį surenka viso pasaulio lietuvius.

Tai — ne vietinės reikšmės susijungimas. Tai — Pasaulio lietuvių šventė, sakė prezidentas.

JAV diplomatas sveikina Lietuvos pažangą kelyje į NATO

Vilnius, liepos 7 d. (BNS) — JAV Valstybės sekretorės pavaduotojas Strobe Talbott antradienį Lietuvos vyriausybės vadovui patvirtinto Vašingtono paramą Lietuvos siekiams tapti Šiaurės Atlanto sąjungos nare.

„Mano pokalbiai su Lietuvos vadovybe jokių būdu nėra patarinėjimas. Mes apsvaistėme dvišalius ir regioninius santykius. Mes pakartojome paramą tolesniam Lietuvos siekiams integruotis į NATO“, žurnalistams sakė S. Talbott, pasibaigus jo 45 minučių pokalbiui su premjeru Gediminu Vagnoriu.

Pasak derybose dalyvavusių Lietuvos pareigūnų, S. Talbott palankiai įvertino Lietuvos pažangą, ruošiantis narystei

į aukštesniųjų mokyklų nutarta priimti asmenis ne tik su viduriniu, bet ir su pagrindiniu išsilavinimu. Anot švietimo ir mokslo ministro K. Platelio, aukštesniosios mokyklos ateityje skils į kolegijas ir aukštesniąsias bei žemesniąsias profesines mokyklas.

dentas linkedamas, kad ir šventei pasibaigus, dainos ne nutiltų.

Baigiamajame Dainų šventės koncerte Vingio parko estradoje į milžinišką chorą susijungė daugiau kaip 14,000 Lietuvos ir išėjusių dainininkų, skambėjo lietuvių liaudies ir lietuvių kompozitorių dainos. Koncerto pradžioje plaupiant lietuvių, sušvito saulė, ir Vingio parką apgaubė švytintis vaivorykštės kupolas.

Atleisti karininkai, gavę Rusijos karines pensijas

Vilnius, liepos 3 d. (BNS) — Krašto apsaugos ministras Česlovas Stankevičius penktadienį atleido iš tarnybos krašto apsaugos sistemoje 13 karininkų, kurie gaudavo kitų valstybių pensijas ir jų nebuvo atsiskę.

Tarp atleistųjų yra Karo akademijos, Karo medicinos tarnybos, Atskirojo inžinerinio bataliono, Karinių oro pajėgų, Stasio Raštikio puskarininkų mokyklų karininkai. Pensijas jie gaudavo iš Rusijos.

KAM pranešime spaudai sakoma, kad šie pareigūnai šiuo metu yra Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karinės tarnybos įstatymų.

Birželį įsigaliojus įstatymams, kad profesinėje karinės tarnyboje negali tarnauti Lietuvos piliečiai, gaunantys kitų valstybių pensijas už tarnybą valstybių kariuomenėje. Išimties numatomos tik NATO narių karinėse struktūrose tarnavusiems asmenims.



Ministras pirmininkas Gediminas Vagnorius (kairėje) liepos 7 dieną susitiko su JAV Valstybės sekretorės pavaduotoju Strobe Talbott (dešinėje). Antras iš dešinės — JAV ambasadorius Lietuvoje Keith Smith. (Elta)

Lenkai tvirtina, kad JAV ambasada Vilniuje išsikūrusi jų pastate

Varšuva, liepos 7 d. (BNS) — Lenkijos laikraštis apkaltino Lietuvos valdžią ir Jungtines Valstijas, kad šios valstybės ambasada buvo perduotas pastatas, priklausęs Lenkijos visuomenei organizacijai.

Populiarus savaitraštis „Nie“ antradienį įrodinėja, kad JAV ambasados pastatas Akmenų gatvėje Vilniuje iki 1939-ųjų priklausė lenkų harcerių organizacijai ir turėtų būti sugrąžintas Lietuvos lenkams. Lenkų harceriai yra vaikų ir jaunimo organizacija, panaši į skautus. Dabar Lietuvoje tokios organizacijos nėra.

Pasak Lenkijos savaitraščio, pastatas Akmenų gatvėje buvo pastatytas 1938-aisiais už Vilnijos gyventojų aukotas lėšas. „Nie“ teigia, kad prieš Vilnijos grąžinimą Lietuvai protestavo JAV Valstybės departamentas, tačiau šiais laikais „nedvejodamas nusipirko lenkų harceriams priklausiusį pastatą savo ambasada“.

1939-aisiais Vilnius buvo grąžintas Lietuvai, tačiau „Nie“ vertinimu, tai buvusi Vilniaus ir Vilnijos krašto aneksija. „Tuojau pat Lietuvos valdžia pareiškė, kad užimtoje teritorijoje nustoja galioti visi iki šiol čia veikę įstatymai ir nu-

stoją veikti visos iki šiol buvusios draugijos, organizacijos, institucijos. Iš viso buvo uždraustos 478 visuomeninės organizacijos, 48 jų turėjo savo nuosavybę“, rašo savaitraštis.

„Nie“ piktinasi tuo, kad Lietuva negrąžina pastatų visuomeninėms organizacijoms, kad kelis pastatus atidavė tautinėms mažumoms, kad pastatą Akmenų gatvėje perdavė JAV „Amerikiečiai gerai žinojo lenkų reikalavimus. Problema buvo gerai žinoma Vilniuje — apie tai rašė spauda, o Lietuvos lenkų sąjunga siuntė tiesiai JAV ambasada savo protestus“, rašo „Nie“. Pasak savaitraščio, JAV neatšakė nė karto, o „Varšuvos politikai buvo lyg vandens į burną prisisėmę“.

Dabar savaitraštis siūlo prezidentui Aleksander Kwasiński, kuris pažadėjo Lietuvai Lenkijos paramą stojant į Šiaurės Atlanto sąjungą, pareikalauti užmokėčio už savo paslaugas.

„Nie“ teigia, kad nuosavybės atstatymas Lietuvoje stumiasi vežlio žingsniu. Anot leidinio, iki 1997 metų visoje Lietuvoje buvo sugrąžinta apie 50 procentų žemės, o Vilniuje — tik 10 procentų.

Konservatoriai pradėjo nesiskaityti su prezidentu

Vilnius, liepos 7 d. (BNS) (LDDP vadovas Česlovas Juršėnas mano, kad konservatoriai ima nesiskaityti su prezidentu Valdu Adamkumi, kaip jie nesiskaitė ir su jo pirmtaku.

Antradienį spaudos konferencijoje Seimo opozicinės frakcijos vadovas kritikavo parlamento pirmininko Vytauto Landsbergio pasiūlytą įstatymą dėl buvusių KGB darbuotojų dabartinės veiklos apribojimų, pavadinęs jį ydingu.

Č. Juršėnui daugiausia abejonių kelia tai, kad buvusių KGB darbuotojų galimybė

dirbti tam tikrose struktūrose kai kuriais atvejais turės nustatyti prezidento sudaryta trijų asmenų komisija. Jis priekaištavo, kad Seimo pirmininkas „užkabino prezidentui tą nelemtą 'trojką', net neįsėjęs ir nepasitaręs su juo. „Argi taip elgiamasi valdžių viršūnėse?“, klausė Č. Juršėnas.

LDDP vadovas teigė, kad Seimo pirmininkas V. Landsbergis imasi spresti KGB darbuotojų ar erotikos ir smurto spaudoje problemų, nes jau yra „nušalintas nuo rimtų valstybės reikalų“.

Šešias paras ieškoma dingusio kun. R. Mikutavičiaus

Kaunas, liepos 7 d. (BNS) — Kunigo Ričardo Mikutavičiaus pėdsakų, praėjus šešioms paroms po jo dingimo iš namų Kaune, nerasta, nepaisant intensyvių teisėsaugos ir ekstratensų pastangų.

Teismas savaitgalį leido dešimčiai parų sumti kaunietę kolekcionierę Oną Daujotienę ir jos buvusį sutuoktinį Vladą Belecką, kurie įtariami galę prisidėti prie kolekcinės va-

gystės. Kauno apygardos prokuratoriaus vyriausiasis prokuroras Gintaras Jasaitis antradienį sakė, kad atpažinta tik dalis antikvarinių daiktų, rastų sumtos įtariamoms vagystėms kaunietės bute.

Pasak G. Jasaičio, tarp atpažintųjų daiktų nėra vertybių iš R. Mikutavičiaus kolekcijos.

O. Daujotienė, 58-erių ir V. Beleckas, 44-erių, jau kuris laikas buvo policijos akiratyje ir sukiojosi tarp kolekcionierių. Abu savo kaltę neigia.

Neaptikta ir paties R. Mikutavičiaus pėdsakų. Pasak G. Jasaičio, savaitgalį buvo paprašyta net ekstratensų pagalbos, bet ji pasirodė bevėrdė.

R. Mikutavičiaus ir jo kolekcijos, kurios vertė gali siekti 4 mln. JAV dolerių, pasigesta trečiadienio rytą.

KALENDORIUS

Liepos 8 d.: Kilijonas, Kolonatas, Audrius, Bitė.

Liepos 9 d.: Veronika, Marcelina, Rytė, Antė, Vida.



SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

ARTĖJA VIII TAUTINĖ STOVYKLA



Įtemptai vyksta VIII TS paruošimas. Daug darbų jau įgyvendinta. Paruoštas stovyklos ženklas, metalinis ženklukas, daina ir lankstinukas. Programas baigia ruošti Brolijos, Seserijos ir Akademikų stovyklų vadijos, o bendrąsias koordinuoja v.s. fil. Laima Kiliulienė.

v.s. fil. Lilė Milukienė ruošia VIII TS leidinį. Sėsei Lilėi reikia siųsti Brolijos, Seserijos ir Akademikų stovyklų vadijos sąrašus, sveikinimus, vadijos nuotraukas ir t.t. Nedelsiant! s. fil. Jūratė Neimaniienė ir Dalia Viskontienė Kanažoje ruošia stovyklos dainynėlį su

gaidomis.

Reikia šeimininkių pagalbos stovyklos valgykloje. Pakvieskite ir paraginkite jums žinomas jūsų vietovės tautininkes, kurios galėtų savanoriškai padėti dirbti maisto paruošime stovyklos metu ar svečių lankymosi savaitgalį. Prašau pranešti VIII TS ūkio skyriaus viršininkui j.s. Gintarui Čepui, tel. (617) 472-4956 arba Maitinimo viršininkei Daivai Navickienei (508) 998-9351.

Stovykla vyks 1998 m. rugpjūčio 8 d. iki rugpjūčio 20 d. BSA Treasure Valley Scout Reservation Camp, 394 Pleasantvale Rd., Rutland, MA, tel. (508) 886-6693.

Visais klausimais, išskyrus registraciją, kreipkitės į savo šakų vyriausius skautininkus ar A.S.S. vadijos pirmininkus. Nuo stovyklos mokesčio, įskaitant registraciją, atleidžiami garbės svečiai ir kita. Tautiniai skautai, kviešti savaitgalio.

VIII TAUTINĖS STOVYKLOS VADOVYBĖ

Viršininkė — v.s. Birutė Banaitienė

Viršininkės pavaduotoja — v.s. fil. Laima Kiliulienė

LS Brolijos viršininkas — v.s. fil. Albinas Sekas

LS Seserijos viršininkė — v.s. fil. Rita Penčyliene

A.S.S. Stov. viršininkas — s. fil. Rimas Griškelis

Komendantas — v.s. Gediminas Deveikis

Adjutantė — v.s. fil. Meilė Mickienė

Registracija ir finansai — v.s. Irena Markevičienė, v.s. fil. Danutė Marcinkevičiūtė

Dvasios vadovai v.s. fil. kun. Antanas Saulaitis, kun. Algis Gudaitis, vysk. Ansas Dumpys

Religinė programa — s. Aldona Lingertaitienė

Laužavėdžių koord. — s. Jūratė Neimaniienė

Ūkio paruošimo viršininkas — s. Gintaras Čepas

Maitinimo viršininkė — Daiva Navickienė

Laikraščio redaktorė — j.v.s. Genovaitė Treinienė

Tarpmiestinis transportas — v.s. Bronius Naras, v.s. Vytautas Dilba, ps. Gloria Adomkaitienė

Svečių priėmimas — v.s. fil. Sigita Miknaitis, v.s. fil. Petras Molis

Apsaugos viršininkas — John Aiello

Skautininkių bendrijos virš. — v.s. Irena Lileikienė

Ambulatorija — vyr. sk. Diana Judaitytė

Vandens apsauga — BSA Staff

Krautuvėlė — v.s. Česlovas Kiliulis, v.s. Albina Ramanauskienė, v.s. Mikas Banevičius

Paštas — v.s. Stasys Ilgūnas

Stovyklos įrengimai — s. Bronius Banaitis ir vyčiai

Stovyklos papuošimai — s. Valentina Čepienė, s. Irena Veitienė.

VIII TAUTINĖS STOVYKLOS TRANSPORTACIJOS KOMITETAS

Visiems stovyklautojams atvykusiems lėktuvu arba traukiniu į Bostoną, Worcesterį, Providence ir Hartfordą bus parūpinta transportacija į „Treasure Valley“ stovyklavietę.

Prašome kreiptis į šiuos vadovus transportacijos klausimais.

Boston: p.s. Gloria Adomkaitienė, Atlanto rajono atstovė, tel. No. (617) 696-5936. v.s. Vytautas Dilba, Atlanto rajono atstovas, tel. nr. (617) 268-0487.

PROTĖVIŲ ŽEMĖ

VIII Tautinės stovyklos daina Žodž. Irenos Šerelienės Muz. Fausto Strolies

Protėvių žemė žydėk, skautų laužais sumirgėk, Laisvėje dainą dainuok, žaliąjį vėliavoj plevėsuok.

Protėvių žemė, tu tik viena, amžių sakmė, jūros daina, Protėvių žemė, tu tik viena, viena Lietuva, Lietuva!

Skautų dainom suaidėk, rūtom, lelijom žydėk, Rankose saulė laikai, Mes Dievo ir tavo vaikai.

Protėvių žemė, tu tik viena, amžių sakmė, jūros daina, Protėvių žemė, tu tik viena, viena Lietuva, Lietuva!



ĄČIŲ UŽ GRAŽIĄ IR SKAMBIĄ VIII TS DAINĄ

Lietuvių Skautų sąjungos vardu nuoširdžiai dėkoju sėsei Irenai Šerelienai už žodžius VIII Tautinės stovyklos dainai ir muz. Faustui Stroliai už sukurta jiems melodiją. Žodžiai labai gražūs ir prasmingi, o muzika lengva ir melodinga. Tikiu, kad stovyklos metu VIII TS daina „Protėvių žemė“ garsiai ir melodingai skambės per laužus ir aidės miškų šlaitais.

Nuoširdus ačiū Jums už įdėtą darbą šiam svarbiui projektui. Geriausi skautiški linkėjimai.

Budėkime!

v.s. Birutė Banaitienė
LSS Tarybos pirmininkė

LSS LANKSTINUKAS

Džiugu pranešti apie paruoštą LSS lankstinuką (lietuvių ir anglų kalbomis). Lankstinuko ruošimo komisija: vs

Worcester, MA; Providence, R.I.; Hartford, CT: v.s. fil. Bronius Naras, Atlanto rajono vadas, tel. Nr. (508) 845-6325.

Vytautas Dilba, vs fil. Laima Kiliulienė ir vs Birutė Banaitienė. Sėsei Laimai surinko ir paruošė lankstinuko tekstą, o brolis Vytautas suprojektavo lankstinuką išdėstymą ir meninę dalį. Šiuo lankstinuku siekiama apibūdinti ir su mūsų organizacijos ideja ir veikla supažindinti dar neskautaujantį jaunimą, lietuvišką visuomenę ir kitataučius. Pirmosios nutarimu — išspausdinta 10,000 egz. tiražu. Lankstinukas formaliai bus pristatytas VIII Tautinėje stovykloje.

Nuoširdžiai dėkoju sėsei Laimai ir broliui Vytautui už gerai atliktą darbą.

Budėkime!

v.s. Birutė Banaitienė
LSS Tarybos Pirmininkė

JAUNESNIŲJŲ SKAUTŲ STOVYKLA RAKE

Čikagos tuntų jaunesniųjų skautų/skaucų ir jaunų skautiškų šeimų stovykla Rako stovyklavietėje, Custer, Michigan, vyks š. m. liepos 11-18 d. Stovykla „Vabzdynas“ ruošia villiukams, paukštytėms, udrutėms, bebrams ir jaunoms skautiškoms šeimoms su priešmokyklinio amžiaus vaikais. Visi čia minimi kviečiami šion stovyklon. Visi kiti broliai ir sesės stovyklą Tautinėje stovykloje, Paxton, Massachusetts, š. m. rugpjūčio 8-21 d.

Stovyklos viršininkė Rake bus j.p.s. Dalia Žygiene. Seserijos pastovyklei vadovaus j.p.s. Laura Lapinskienė, Brolijos pastovyklei viršininkas — ps. Algis Tamosiūnas, jaunųjų šeimų pastovyklei vadovaus v.s. Donatas ir Rasa Ramanauskai, jiems talkins borys stovyklavime patyrusių vadovų ir vadovių.

Šiemet visi stovyklautojai patys pasirūpina savo transportacija stovyklon ir atgal. Stovyklautojai stovyklon atvyksta šeštadienį, liepos 11 d., ne vėliau kaip 12 val. vidurdienyje. Iš stovyklos būtina išvykti šeštadienį, liepos 18 d., ne vėliau kaip 12 val. vidurdienyje.

AUSTRALIJA

„DŽIUGO“ TUNTO STOVYKLOJE

Tarp įvairių stovyklos darbų, pramogų, įvykių, patyrimų yra ir meno darbų. Kai mūsų dvasios vadovas v.s. fil. kun. dr. Pr. Daukyns sausio 4 d. popietės metu atvyko į stovyklą pamaldoms, prieš jas pateikė jaunesniems ir vyresniems nuspalvinti įvairių grafikos brėžinių iš 10 Dievo Įsakymų. Tuoj ėmėsi visi darbo: paukštytės, vilkiukai, vėliau ir vyresni. Kai gale savaitės vėl atvyko mūsų dvasios vadovas, surinko visus piešinius, sudarė meno komisiją, įvertinti atliktus darbus, o jie visi buvo gražiai atlikti, tai v.s. Rasa Sutkuvienė, Božena Kviecinaskas ir kartu sprendė.

Pirmą premiją laimėjo Ramūna Sadauskaitė, Daina Žiedaitė, Marta Lukaitytė, Ginta Statkutė, Tomas Kviecinaskas. Antrą premiją laimėjo Raminta Kymantaitė, Vilija Stephens, Brigita Balbaitaitė, Daina Meliūnaitė, Chris Firinauskas. Trečią premiją: Karolis Vaitiekūnas, Elena Tamašauskaitė, Jessica Rutkauskaitė, Justinas Klimas, Rami Lynikas. Ketvirtą premiją: Olivia Lukaitytė, Nerida Balbaitaitė, Nindra Skeivytė, Daiva Statkus, Paulius Kviecinaskas. Penktą premiją laimėjo: Aisvydas Sadauskas, Laura Tamašauskaitė, Martynas Didžys, Gražina Kymanaitė, Alanta Skeivytė, Andrius Verbyla ir Audra Verbylaitė.

Pagal savo premiją kiekvienas gavo dovaną. Tai buvo neveltui atliktas gražus meniškas darbas, visiems pasigrožėjimas. Ačiū jiems visiems.

P.D.



LSS Tarybos pirm. vs Birutė Banaitienė 1997 m. „Eukalpto šešelio“ stovykloje, Australijoje, prisaga žymenį Sydneyje „Aušros“ tunto tautininkai v.s. Dainai Šlėterytė.

SKAUTIŠKAI RENGINIAI ČIKAGOJE

Liepos 25 d. — „Sietuvos“ vyr. skautų ir skautininkių draugovės gegužinė Ateitininkų namų sode, Lemonte.

Spalio 3 d. — Akademinių Skautų sąjūdžio Čikagos skyriaus metinė šventė Willowbrook pokylių salėje, Willow Springs, IL.

Lapkričio 15 d. — Lietuvos Skautų organizacijos išsikūrimo, gyvavimo ir veiklos 80 metų sukakties minėjimas Jaunimo centre. Pradžia 2 val. p.p. Rengia Čikagos Skautininkių draugovė ir Rengimo komitetas.

STOVYKLOS

Liepos 11-18 d. — Čikagos tuntų jaunesniųjų skautų ir skaucų stovykla Rako stovyklavietėje, Custer, MI.

Iškyla baidarėmis Fox River upe, ruošia Akademinio Skautų sąjūdžio Čikagos skyriaus, vyks sekmadienį, liepos 11 d. Visi skautai akademikai kviečiami dalyvauti. Informacijai skambinti sėsei Nidai Bichnevičiūtei, tel. 630-852-0460. Iškylos dieną visi dalyviai renkasi pas sėdę Danutę Ankutę, 13547 S. Janas Pkwy., Lockport, IL 60441, tel. 708-301-2342. Iškyla prasidės punktualiai 9:30 v.r. ir tęsis iki maždaug 6 v.v.

Liepos 17-27 d. — Tautinė stovykla Lietuvoje, Alytaus rajone.

Rugpjūčio 2-8 d. — vienos savaitės stovykla „Romuvoje“ jaunesniems skautams, ėms ir vyresniems, kurie negalės vykti į Tautinę stovyklą Paxton, MA.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110. Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Maitinant pašto išlaidas, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesužinami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėsi, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanažoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Kanažoje (Kanažos dol.)	\$160.00	\$96.00	\$58.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanažoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Kanažoje (Kanažos dol.)	\$96.00	\$65.00	\$50.00
Užsakant i Lietuva:			
(Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant i užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausio redaktorė — Danutė Bindokienė
Administratorius — Valentinas Krumpulis
Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis
• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasitikti kopiją.

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydymas
Kalbame lietuviškai
6187 S. Archer Ave. (prie Austin)
Tel. 773-585-7755
Valandos pagal susitarimą

DR. PETRAS V. KISIELIUS

INKSTU, POSLES IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
630-941-2809
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽIJOBA, M.D.

INDRE RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 527-0090
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3 C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

DR. L. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Robey Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS

DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pimas apyl. su Northwestern un-to
diplomu, lietuviams sutvarkys dantis
už preinamą kainą. Pacientai
priimami absoliučiai punktualiai.
Susitarimui (kalbėti angliskai)
Tel. 708-422-8260

DR. V.J. VASAITIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA
4817 W. 83 St., Burbank, IL
Tel. 708-423-6114
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. A.B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3800 W. 95 St. Tel. 708-422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmad. 3v.p.p.-7v.v., antr. 12:30-3v.p.p.
treč. uždaryta, ketvirt. 1-3v.p.p.
penktad. ir šeštad. 9v.r.-12v.p.p.

NIJOLĖ STANKEVIČIŪTĖ, M.D.

Board Certified, Internal Medicine
Valandos jūsų patogumui
Holy Cross Professional Pavilion
3 fl. South
Lithuanian Plaza Ct. at California Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 773-471-7878

RUTH JORATĖ NESAVAS-BARSKY, M.D.

Barsty Dermatological Associates
Dermatologijos ligų, odos vėžio
specialybė
Kosmetinė chirurgija
• Raukšlės • Saulės dėmės
120 Oak Brook Center Mall #318
Oak Brook, IL 60523
Tel. 630-571-2830
Kalbame lietuviškai



Čikagos tuntų tautininkai ir JAV Vidurio rajono vadas ragina visus brolis ir seses ruošti Tautinei stovyklai, o Čikagos jaunesniems brolukams ir sėsyms, šį šeštadienį vyksiantiems „Vabzdyno“ stovyklon Rake, linki smagios ir malonios stovyklos. Iš k. — j.s. Vilgaile Lendraitienė — „Nerijos“ t-tas, fil. ps. Ricardas Chiapetta — „Lituanicos“ t-tas, s. Laima Rupinskienė — „Aušros Vartų/Kernavės“ t-tas ir vs Gediminas Deveikis — rajono vadas.

VALSTYBĖS IDĖJA NEATSKIRIAMA NUO LAISVĖS IDĖJOS

Lietuvos Respublikos prezidento Valdo Adamkaus kalba, pasakyta Valstybės dienos proga 1998 m. liepos 6 d.

Mindaugo karūnavimą mėnanti Valstybės diena nūnai sutelkia mus, kaip senos ir garbingos istorijos tautą. Esame istorijos sukurta bendruomenė. Esame istoriją kurianti bendrija.

Daugiau nei prieš septynis amžius Lietuva, priėmusi krikštą ir karūną, pasuko Vakarų civilizacijos keliu. Ji pradėjo gyventi, remdamasi krikščioniškosios Europos idealais, principais ir vertybėmis, išpareigodama ne tik savo, bet ir Europos tapatybei. Senoji Lietuvos valstybė grynė laisvės bei žmonių brolybės idealus ir tuo didžiavosi.

„Lietuvos giminė“ — taip kadaise save vadino į politinę Didžiosios Kunigaikštystės tautą susibūrę lietuviai, žemaičiai ir gudai. Jie lipdė ir grynė valstybės kultūros ir karo žygius, galvodami apie mus, jų palikuonis, Lietuvos valstybės paveldėtojus. Tad dabarties kūryboje mes jausimės stipresni, būdami kartu su protėviais, remdamiesi jų draugiška patirtimi ir išmintimi.

Lietuvos istorija — tai įtampas kupinas kartų poliologas, kuriame brėžiami tautos ateities kontūrai. Istorija degina ir blaivina. Jos tiesa griauja tuščias iliuzijas, gydo nuo tautinio egoizmo ir pasipūtimo. Sykiu istorija teikia tvirtybės ir pasitikėjimo savo galiomis. Ji duoda mūsų gyvenimui patikimų prasmės ženklų.

Senoji Lietuva šiandien iškyla kaip skirtingų tautybių bei tikybų darnaus sugyvenimo siekis ir gebėjimas pasiekti kraštą, kaip išplėtos bajorų demokratijos šalis. Kaip valstybė, tapusi Rytų ir Vakarų Europos kitamųjų bei kitatikių namais.

Dar 1563 metais, Vakarų Europoje vykstant religinėms kovoms, Vilniaus Seimas įteisino sąžinės laisvę, kaip Lietuvos visuomenės gyvenimo principą. Romos popiežiaus raginamas persekioti kitatikius, tuometinis Lietuvos Didysis kancleris Mikalojus Radvila išskėlė minties laisvę ir religinę toleranciją kaip pamatinę valstybės gyvenimo taisyklę. Pasak ano laiko Lietuvos bajoro atsiminimų, lietuviška pakantumo dvasia stebėjusi iš Vakarų atvykusius svečius. Vilniuje, gerda-

mi vyną kartu su kalvinistais ir liuteronais, popiežiaus pasiuntiniai italai teigė, kad tarp Lietuvos žmonių gyvenas pats Dievas.

Jau senaisiais amžiais valstybės idėja tapo neatskiriama nuo asmens laisvės idėjos. Gal todėl ji išliko gyva, Lietuvos žmonės telkianti net tamsiausiais tautos istorijos tarpsniais. Valstybės idėja. Ji ginta ir išskaidinta praeito šimtmečio lietuvių sukilėlių, atkurtos Lietuvos Respublikos savanorių, pokario partizanų krauju. Išskaidyta tremtinių ir politinių kalinių. Brandinta pavergetoje tėvynėje ir nuolat kelta išvijoje.

Valstybės idėja prieš aštuonerius metus mūsų pastangomis vėl tapo kūnu. Per trumpą laiką mes, Lietuvos Respublikos piliečiai, iš šios idėjos išauginome demokratinę valstybę — laisvą laisvų žmonių kraštą.

Esame savo būties kūrėjai. Gal šventės dieną verta stabtelėti prie šios tiesos, kad ją esmingiau suvoktume. Mūsų sėkmės yra mūsų sėkmės, pelnytose patį išmintimi, iniciatyva ir energija. Mūsų bėdos jau tėra mūsų bėdos, dėl kurių turime priimti atsakomybę, nebekaltindami blogų aplinkybių. Šiandien priviome garbingai atsakyti į laisvės iššūkį, nelikdami abejingi bendram gyvenimui. Suprasdami esminį ryšį tarp to, kas asmeniškai, ir to, kas bendra, ir nuolat jausdami egzistencinę asmens ir tautos laisvės jungtį.

Lietuvos valstybė — piliečių kūrinys. Ją regiu kaip kiekvieno mūsų laisvės ir gerovės skleidimosi erdvę. Ją suprantu ir kviečiu kitus suprasti kaip piliečių santarą — atvira, poliologišką ir solidarią bendriją. Politika tokiai bendrijai yra nebe intriguojantis, valdžios siekimo metodas, bet bendrų reikalų tvarkymas, tautos laisvės ir gerovės kūrimo būdas.

Ši kūryba — ne tik išrinktųjų, ne tik į partijas susibūrusiųjų, bet ir kiekvieno piliečio bei pilietės rūpestis. Viešas ir bendras dalykas.

Tikiu, kad tokiai kūrybai šiandien mus telkia ir atsakomybės istorijai jausmas.



Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus liepos 6 d. sveikina susirinkusius Daukanto aikštėje Valstybės dienos — Mindaugo karūnavimo — šventės proga. Nuotr. Eltos

APDOVANOJIMAI UŽSIENIO LIETUVIAMS

Mindaugo karūnavimo — Valstybės dienos proga už nuopelnus Lietuvos valstybei, pastangas garsinant Lietuvos vardą pasaulyje ir padedant jai integruotis į pasaulio bendriją, Lietuvos valstybės ordinu ir medaliais prezidento dekretu buvo apdovanoti įvairių sričių nusipelnę asmenys. Liepos 6 d. prezidentūros Baltojoje salėje apdovanojimus įteikė prezidentas Valdas Adamkus.

Tarp apdovanojimų yra nemažai užsienio lietuvių. Vyčio Kryžiaus 3-jojo laipsnio ordinu apdovanotas JAV gyvenantis buvęs rezistencinio pogrindžio ryšininkas Mykolas Naujokaitis. Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino 2-ojo laipsnio ordinas buvo įteiktas JAV LB valdybos pirmininkei dr. Reginai Narušienei, Kunigaikščio Gedimino 3-ojo laipsnio ordinas — Kalifornijos universiteto profesoriiui, atkurtos Kauno Vytauto Didžiojo universiteto pirmajam rektoriui, Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumų organizatoriui Algirdui Avižieniiui, JAV lietuvių bendruomenės valdybos Socialinių reikalų tarybos pirmininkei Birutei Jasaitienei, daktarui, lietuvių išvijoje veikėjui dr. Petriui Kisieliui, Čikagos Illinois Masonic medicinos centro direktoriui prof. Ringaudui Nemickui, Lietuvių fondo įkūrėjui, lietuvių išvijoje veikėjui Anatanui Razmai, valdybos vice-

pirmininkui, Pasaulio lietuvių bendruomenės atstovui Lietuvoje Gabrieliui Žemkalniui.

Kunigaikščio Gedimino 4-ojo laipsnio ordinu apdovanota Julijos ir Emilio Sinkių fondo Lietuvai remti įkūrėja ir vadovė Julija Sinkienė.

Kunigaikščio Gedimino 5-ojo laipsnio ordinas įteiktas išvijos kompozitoriui ir muzikologei Giedrai Gudauskienei—Nasvytytei, ekonomistui, spaustuvininkui, lietuvių spaustuves steigėjui JAV Mykolui Morkūniui, rašytojai, poeti, aktolei Birutei Pukelevičiutei, Kanados lietuvių Katalikių moterų draugijos valdybos pirmininkei Angeliakai Sungailienei ir „Lietuvos Našlių globos“ komiteto pirmininkei dr. Albinai Prunskienei.

Algimantas Antanas Naujokaitis



Pasaulio lietuvių dainų šventės ir Tautinės olimpiados eitynės į Vingio parką liepos 6 d. vakarą. Nuotr. Eltos

Danutė Bindokienė

Šventėms praėjus

Praėjo didžiosios šventės Lietuvoje. Skirstosi svečiai. Grįžta į mūsų tarpą ir dalyviai, ir žiūrovai, turėję laimės būti tų didžiųjų renginių liudininkai. Daugelis parsivežė teigiamus išpuolius, bet, be abejo, bus ir kitokių nuomonių. Juk ne visiems viskas vienodai atrodo: optimistai gerisi prie tako pražyduosios pienes sauleta galvele, o pesimistai mato tik piktžolę...

Lietuva šventėms ruošėsi labai kruopščiai. Ką buvo galima pasiekti po naujų dažu sluoksnių, praskaidrinti žydinčių gėlių lysvėmis, pataisyti, remontuoti, buvo stengiamasi greitosiomis atlikti. Nors galbūt tie kosmetiniai patvarkymai nepašalina giliau slypinčių buitės negerovių, tačiau ir saviems, ir svečiams pakelia nuotaiką: atrodo, kad vis dėlto kažkas daroma. Tas teikia viltį, kad ir kiti taisytini dalykai sulauks savo eilės.

Daug nuopelnų reikia skirti naujam prezidentui. Nuo jo prezidentavimo pradžios valstybėje jaučiamas pasikeitimas, tarytum šviežio, gailaus vėjo pūstėjimas, sujudinęs bent dalį gyventojų kurti, dirbti, rūpintis savo ateitimi. O gal tik jau praėjo pakankamai ilgas laiko tarpas nepriklausomoje valstybėje, tad žmonės pradeda apsiprasti, įsisąmoninti, kad nebeįsikiš, „seni, geri laikai“ — sovietija tikrai žlugusi, kartu į nebutį nusinėdama pati pražįstingiausia žmonių istorijoje socialinės santvarkos prievartinį pakeitimo eksperimentą. Demokratijoje pilietis gali galvoti savarankiškai, gali darbštumu, sugebėjimais bei iniciatyva kurti savo ateitį. Žinoma, jeigu jis sveikas, apyjaunis. Žmonėmis, kurie palieję, seni, nedarbingi jau turi pasirūpinti vyriausybė. Kiekvienoje valstybėje, kiekvienoje santvarkoje taip buvo ir bus.

Lietuviai moka šventės švęsti: ir tėvynėje, ir už jos ribų gyvenantys. Tą jau ne kartą matėme savo tarpe. Kai ruošiamą tautinių šokių, dainų ar kiti šventės, reprezentuojanti mūsų tautinį paveldą bei kultūrą, tuomet pamirštami visi nesutarimai, taip ryškus pilkoje kasdienybėje. Po šventiška vėliava ir šventiška nuotaika viskas atrodo šviesu, gražu, iškilminga.

Lietuva šimtmetį ypaci gražiai šventė pirmąsias liepos dienas — ir Tautinę olimpiadą,

ir sporto žaidynes, ir dainų šventę, o ką jau bekalbėti apie visus pridėtinius renginius ir renginėjus, užėmusius kone kiekvieną paros valandą. Gaila, kad oras nelabai kooperavo — truko saulės, bet juk buvo šilta nuotaika, gaubė lietuviškas vaišingumas.

Visų šventinių iškilmų kulminacinis taškas tarytum buvo liepos šeštoji — Valstybės diena — nauja ir prasminga šventė, pradėta švęsti jau po nepriklausomybės atkūrimo. Tai iš tikrųjų karaliaus Mindaugo šventė, prisiminimas, kad jis pirmasis turėjo įžvalgumą ir veržlumą iš atskirų, dažnai tarp savęs besivaidijančių, sritinių kunigaikštelių sudaryti vieną valstybę, kuri galėtų apsiginti nuo kaimynų puolimų. Nors Mindaugui tos pastangos ilgainiui kainavo gyvybę, vis tik valstybė neiširo. Ilgainiui Lietuvos vardą ir jos valdovų kietą ranką pažino ir Vakarai, ir Rytai.

Mindaugo akiratis siekė plačiai — jis suprato, kad saugi Lietuvos ateitis priklausys nuo išsijungimo į krikščionišką Vakarų Europą. Ar jis apsi-krikštijo iš įsitikinimo, kad Kristaus mokslas yra vienintelis kelias į išganymą, ar vien dėl to, kad atsikratyti kryžiuotijų puolimų, galbūt niekas nesužinojo. Mindaugas, kaip ir nūdieniniai Lietuvos vadai, kurie stengiasi valstybę įjungti į Europos Sąjungą bei kitas tarptautines organizacijas, suprato, kad būtina tapti tarptautinės visuomenės dalimi — tai atveria galimybes ir į saugumą, ir krašto ekonominę gerovę.

Kai kas dar vis laikosi svetimųjų ipirštos nuomonės, kad Lietuvos karalystė pasibaigė su Mindaugo nužudymu 1263 metais: jis buvo pirmasis ir vienintelis karalius, o visi kiti — tik kunigaikščiai (tiesa, didieji). Panašiai kalbama ir apie Lietuvos krikštą, nustatiant jį porą šimtų metų. Tačiau su Mindaugu pasikrikštijo jo šeima, dvariščiai ir, be abejo, nemažai kitų. Nuo Mindaugo laikų (o gal dar ir prieš juos) Vilniuje jau buvo krikščionių misionieriai, bažnyčios. Lietuva visuomet buvo tolerantiška kitai mąnantiems, kalbantiems ar tikintiems.

Būtų prasminga, kad ir užsienioose gyvenantys lietuviai pradėtų švęsti Lietuvos Valstybės dieną, nes tai verta paminėjimo diena.

MEILUTA

Romano ištrauka

Vytautas Volertas

Tęsinys

Nr.4

Tik Meiluta žinodavo, kada už kampo pasislėpti, kad nekristų į akis tiems, kurie neturėjo matyti. Tutkus skėryčiojosi prieš visus. Kai varė žmones Sibiran, jis sunkvežimiuose važinėjo ir tremiamuosius rinko. Kai ūkininkus iš namų į kolūkius ginė, jis su pistoletu ejo iš paskos. Keikė ji visi, bet jam tai nebuvo svarbu. Tutkuvienė dėl tų keiksmų susimaišė. Kai gimė berniukas, jį savo rankom uždusino.

— Kodėl taip padarei? Kas tau užėjo? — klausinėjo milicija ir pažįstami.

— Bijojau, kad bolševiku neišaugtų, — ji atsakinėjo. — Vieną jau turiu, daugiau nereikia. Žmonės baigia praeiti.

Uždare ją bėprotnamy. O Tutkus, nors senstėjęs, yra tvirtas ir miesto parke su rusiais kortomis lošia.

Meiluta buvo kitoks. Visai kitoks. Tarnavo kolūky zootechniku. (Tada dar gyvulių feleriu vadino. Koks skirtumas? Zootechnikas ir feleris — skerdžių vadas.) Ji, baigusi pagreitintą vidurinę ir vasaros kurselius, mokė vaikus. Mažučius, geručius, kuriuos švelniai išklaušinėdavo, ar jų tėvai eina į bažnyčią, ar neina. prieš bažnyčias ji pati nieko neturėjo. Iki keturiolikos metų amžiaus ir melsdavosi, ir išpažinties eidavo, ir komunią priimdinėdavo. Bet kai valdžia pasakė, kad

tokie veiksmai liudija tamsumą, ji nenorėjo būti tamsi. Jei negalima — negalima! Kad ir su tais mokyklos vaikais... Ką jie, kvailiukai, žinojo? Gal sakė vienaip, o buvo kitaip. Todėl kai ją iš rajono griebdavo, ji pranešdavo, kad bažnyčios niekas nelanko. Taip buvo lengviau ir trumpiau.

Zootechnikas ją kažkokiais tikslais užkabindavo. Nesiginti buvo lengviau ir paprasčiau. Ne dėl kažkokios meilės ji nuo felerio nesitraukė. Juk atėjo laikas ištekti. Bet į pavojingas priešvestuves įžangas su berniuku ji iš tolo nesileido. Buvo girdėjusi liudnų atsitikimų, kai jaunos mergužėlės mažus vaikučius vystydavo.

— Jei kas rūpi, tai pamiršk! — kietai sakydavo Meilutai. — Aš sveika, nesergu. Neapžiūrėk, kaip telyčaites apžiūri, vienur ir kitur rankomis glostinedamas — atstumdavo zootechniką.

Tokia buvo Meilutienė. Bet kai Meilutą paėmė partija ir kažkur iš kolūkio išsivežė, savo elgesį su juo vargdienėle mokytojele apgailejo. Juk aplink neliko jokio jaunesnio ir švaresnio vyro. Bet Meiluta po dvejų metų grįžo. Ir koks grįžo! Aukštąją partijos mokyklą baigęs, jau apie mėšlinas kolūkio telyčaites negalvojo. Pasiėmė tų vaikų mokytojele, nusivežė pas kažkokius orgus, susijungė ir jau nereikėjo jai Meilutos stumdyti. Glaudėsi artyn, kiek pajėgė, o tada visas gyvenimas jau aukštyn ir geryn, aukštyn ir geryn. Štai ką partijos mokykla padarė.

Žmona išgirdavo, kaip vyras tvarkydavo rajono tarnautojų reikalus:

— Išdrebti tą pusprotį laukan! — šaukdavo, jei kas

nors jam nepatikdavo. O kitais kartais, jei kas prie jų buto durų pasibeldavo, Meiluta įsidedavo kišenėn pistoletą ir surikdavo:

— Kas ten?

— Tai aš, viršininke, toks ir toks, — atsiliepdavo nuolankus balsas.

— Ko čia šliaužioji?

— Parsiūk atvežiau. Paskerstas, nusvilintas, išdarinėtas. Tik vis manęs į naują gyvenvietę, tą gerąją nepriima...

— Ką jie sako?

— Visai išsisukinėja.

— Tai neišsisukinė. Aš padarysiu, kad neišsisukintų. O tą paršą prie durų palik, jei nepabėgs, — suminkštėdavo Meilutos balsas.

— Kur jis, viršininke, pabėgs... Visas gabaliukais į laikraščius suvyniotas.

— Jei taip, tai ir beganti sugaučiau, — juokaudavo Meiluta, staiga pralinksmedys. Žmona šiuo vyru juokavimu bei išdarinētu parsiuku džiaugdavosi ir didžiudavosi.

Meiluta ejo tolyn ir aukštyn, iš mazo rajonėlio į didesnį, iš neturtingo į turtingesnį. O kai jie čia atsikėlė, miestas jam net auksinės spalvos durų rankenas sudėjo, naujai pakeitė surūdijusius čiauptus vonioje, prikėlė girgždėjusias grindis. Tada jis buvo ne tik miesto partijos sekretorius, bet pirmas sekretorius. Laikraščiuose suvynioti parsiukai jau mažiau viliojo. Specprekyboje juos duodavo geresniame ipakavime. Atriedėjo naujas automobilis, išaugo garažas, atsirado garazui stiprios spynos. Viskas atsirado, tą išdžiū-

vusią lentą, Kuršių, iškaiciuojant.

Bet kažkokie idiotai užsigėdė Lietuvos. Net partijos centro komitete tokių atsirado. Vieni apie tai žiopčiojo iš kvailumo, kiti iš didelio gudrumo. Gudruoliai ir šiandien viršūnėse tupi. Žiopeliai sulindę į urvelius, ne vienas net bažnyčiose klūpčioja. Kad iš Sovietų Sąjungos liko tik griuvėsiai, ašarų niekas nevarvina. O partija? Guli ji, atgimusių nacionalistų užgnaibytą, guli ir dvokia. Niekas neatkurs Lenino galybės, partorgų, komitetų, agitatorių, organizatorių ir privačių garazų su automobiliais. Bet tikrų komunistų visur nesuėjo išnaikinti. Ir neišnaikins.

Lietuva Meilutą nusodino. Ne kad valgyti nebūtų, kaip ukauja duktė. Duonos tik aklas nemoka rasti. Blogiausia, kad nėra pagarbos. Buve draugai, viršinininkai, pavaldiniai, visokie partijos naudingi pašlaimėkai ir tarybiniai piliečiai, kas dabar jus, proletarai, suvienys? Kas dabar brolybę ir lygybę skleis, kai Meiluta už parsiukus negali jums padėti?

Nors duktė su savo mergaite lyg viesulų išskrido namo, abu tėvai nerode jokio sukrinkimo. Motina pasi-valė suklepę, lyg miltus būtų pilsiusi, grįžo prie vyro, įsitaisė kėdėje ir patogiai ištiesė kojas.

— Ilgiau pagyvens, mažiau šokinės, — prakalbo apie dukterį. — Jauni laukia, kad viską jiems tėvai paduotų.

— Apie Ameriką tyčia kalba, mane erzina, — pridedo Meiluta.

— Kaip ji ten nurėplios, kur mergaitė dės? Nuo tokios mažos negalima nei minutę akių atitraukti.

(Bus daugiau)

TRĖMIMŲ JUBILIEJUS DANGUJE

ALGIRDAS PALIOKAS, SJ

Tą dieną, skaičiuojant žemes laikų, danguje buvo švenčiamos 100-osios tragiškųjų birželio įvykių metinės. Tik vakar dangų pasiekė paskutinis iš nukentėjusiųjų. Visi kiti jau senokai danguje. Dievas jam buvo davęs ilgą amžių. Neilgai užtrukęs skaistykloje, dabar susipažįsta su nauju pasauliu. O šis pasaulis tikrai naujas. Čia nėra nieko, kas sunku, nemalonu, kas liūdina ar kaip nors kitaip kankina.

Nuo pirmos į dangų patekimo akimirkos jis pajuto laimę, su nieku nepalyginamą, nemazėjančią, visą būtybę apimančią, visą sielą užliejančią, laimę. Skaistykloje turėję norai ir planai išstiprėjo kaip snieguolės saulėje. Tremtinį apėmė vienintelis troškimas: būti visuomet šioje Dievo šviesoje, šioje Dievo artume. Besidairydamas, jis bandė susivokti dangaus aplinkoje ir pačiame savyje.

Dangiškoje muzikoje jis išgirsta balsą, jį vardu pavadinantį ir pranešantį apie birželio trėmimų paminėjimą. Jis nustebintas tuo, kad muzikai ne akimirksniu nenutylus, jis viską girdėjo taip aiškiai lyg danguje būtų tvyrėjusi visišką tylą. Vos tik jis pamane paklausti: „Kur ir kada?“ tuojau išgirdo atsakymą: „Niekuo nesirūpink, juk čia yra dangus“. Ji nesuprato kaip viskas įvyko: ar jis kažkur skrido, ar čia, kur jis buvo, akimirksniu atsirado didžiulis amfiteatras, talpinantis visus dangaus gyventojus. Kūno akimis nebūtų buvę galima įmatyti priešais esančios jo dalies. Dievas buvo aukštai, pačiame amfiteatro viduryje. Tremtinys tuojau palygino: „Kaip saulė žemei, taip Dievas dangui“. Panorėjęs galejai šią dangaus Saule — Švč. Trejybę stebėti iš arti. Kazkas pildė visus norus. Danguje viskas kitaip.

Truputį atsitokėjęs, tremtinys pradėjo žvalgytis aplinkui. Šalia jo buvo artimiausi giminės, toliau kiti. Jie visi atrodė ne taip kaip žemėje. Jei nebūtų balso, pristatantio nuostabaus grožio būtybes, ir visa paaiškinančio, jei tai būtų atsitikę tuomet, kai jis dar buvo kūne, jis būtų prieš bet kurį atsiklaupęs, palaikęs

šią būtybę angelu ar net Dievu. Iš karto pastebėjo dar vieną naują dalyką: arčiausiai buvo tie, kuriuos jis labiausiai mylėjo ir kurie jį labiausiai mylėjo. Vėl naujos džiaugsmo ir laimės bangos jį užliejo, prisiminus, kad taip bus amžinai, kad meilė danguje nemiršta, o didėja, jeigu jo pasėtoji meilės sekla žemėje auga ir didėja.

Dar nespėjus apsiprasti su aplinka ir pasikalbėti su giminėmis, prasidėjo minėjimas pagarbino himnu Švč. Trejybei. Ne žodžių nesimokęs, ne melodijos negirdėjęs, jis jau giedoj su visais savo meilę ir giesmę įliedamas, visa savo siela garbindamas, šlovindamas, dėkodamas. Pasibaigus himnui, jis tuoj pat pagalvojo: „O kas gi kalbės šia proga? Čia juk dangus, kažkas turėtų būti kitaip“. Dar nespėjus jam baigti minties, amfiteatro viduryje atsirado didžiulis, lengvai besisukantis gaublys. Jis laukė Lietuvos. Štai ir ji. Tuomet gaublys sustojo. Lietuva pradėjo artėti, užimdama visą matomą erdvę. Malonus balsas pradėjo pasakoti apie tolimiausius istorijos laikus. Lygiai tai, ko jis norėjo nes juo toliau einant į amžinų glūdumą, tuo lietuvių istorija neišsėskė ir vien tik hipotetėmis besiremianti. Jau seniai jis puoselėjo mintį: „Danguje tai jau tikrai visą teisybę sužinosi“. Ir visa tai dabar pildėsi. Slinko amžiai po amžių. Kur jis panorėdavo, ten laikas sustodavo, buvo aiškinamos detalės, įvykiai, apibūdinami asmenys. Dabar išsiaiškino visas Lietuvos istorijos paslaptis, susipažino su kunigaikščių ir kitų žymių žmonių gyvenimu. Su didžiausiu džiaugsmu jis vartė Lietuvos istorijos „knygą“ pirmyn ir atgal, tai paskubėdamas, tai sulėtėdamas, tai visai sustodamas. Viskas be galo aiškiai buvo matoma dangaus ekrane, o balsas dar vis paaiškindavo. Jis džiaugėsi, esą tokios didingos tautos sūnūs ir netgi džiaugėsi, kad galėjo kentėti dėl jos.

Staiga jam dingtelėjo: „Nuo kada pradėjo lietis lietuvių kraujas?“ Ekranas, jam atsakydamas, pirmiausia parodė milžiniškus, neperžengiamus miškus ir didelius atstumus tarp kaimyninių tautų. Kol miškai saugojo, kol kaimynams buvo neįveikiami, tol lietuviai ramiai gyveno. Augo, daugėjo lietuviai. Neatsilikio ir kaimynai. Ir štai jau pirmoji ginkluotų vyrų grupė eina per miškus. Pirmas susirėmimas. Nuo tada ir prasidėjo lietuvių kraujo istorija. Ekranu matyti ne tik įvykiai bet ir datos.

Slenka amžiai ir įvykiai. Kiekvienas šimtmetis šlakstytas, o kartais aplietas, krauju. Jeigu stebėtum vien raudoną spalvą, tautos praeitis keltis vingiuoja raudonu upeliu, vietomis ežerais ar plačia krauju upe virstančiu. O kur dar nelaimių, vargo, ligų, skausmo, kančių ir ašarų upeliai? O gal upės, gal net jūros? Daugeli krauju upė pagavo ir paskandino. Kitiems teko neišmatuojamai ilgus, vos pakeliamos, kančios kelias. Atkreipus dėmesį į skaičius, išryškėja, jog amžių būvyje ne viena tauta žuvo, bet liko nesunaikinama Lietuva. Ir kokios jėgos ją išsaugojo, ir kaip ji tapo laisva?

Nesustodamas prie šio aiškinimosi, tremtinys pradeda mąstyti apie Sibirą. Tuo pat akimirksniu pamato gyvulių vagonų ešelonus ir dau... be Sibiro bei šiaurės Europos vietovių, kur taiga ir tundra pirmą kartą išgirdo lietuvišką žodį. Pamato mažus kapelius šalia geležinkelio begių ir didelių laukus šalia ir tremties vietų, iš tolo boluojančius kankinių kaulus. Krauju upė ir kankinimų bei kančios upės grobė savo aukas ne šimtais ir ne tūkstančiais. Blogis siautėjo visomis kryptimis ir, rodė, nebus jam galo.

Visa tai matant, vos jam nepradėjo lišti ir galvą liūdno mintys, kaip būdavo žemėje, visą tautos kantių kelių prisiminimus. Tuomet išgirdo klausimą: „ar supranti nekalto kančios prasmę? Ar žinai, kas žemėje yra didžiausia jėga?“ Nespėjo jis susimąstyti apie šiuos klausimus, kai kalėjimų, lagerių ir tremties vietos nušvito kažkokia ypatinga šviesa. Tos šviesos spinduliai nusidriekė į Lietuvą. Kur tik jie palietė Lietuvą, ten užsidegė žiburėliai. Per akimirką visa Lietuva pasidengė žiburiais. Jų buvo visur, net nuosaliausiose kampeliuose, nes kiekviena šeima Lietuvoje dvidešimtojo amžiaus giljotinos — pjautuvo ir kito — buvo vienaip ar kitaip paliesyta. Beje, ne vien iš rytų einantys spinduliai gaivino pavergtą Lietuvą. Nuo mirties laiku pasitraukusieji į vakarus, jėga atplėsti nuo gimtosios žemės, praėję karo pavojus bei nelaimės, begalinio tėvynės ilgesio kankinami, svetur nuo nieko pradėjo kurti gyvenimą, visą laiką savo meilės spinduliais taip pat



Gražesnių „angeliukų“ vargiai ir dangaus išsklėmė besutiktume... Tai lietuvaitės, pasirodusios Pasaulio lietuvių dainų šventei liepos 6 d. Vingio parke, Vilniuje.

Nuotr. Eltos

siuntė į Lietuvą. Ar daug skiriamas šie du žodžiai: „išėjimas“ ir „ištrėmimas“? Sibire žmonės kentėjo ir mirė, o Lietuva švytėjo. Šios šviesos remiami, lietuviai atlaikė ateistinę prievartą, rusinimą ir tautos nutautinimo politiką. Ir dar ne viskas. Šios šviesos stiprinamas, jaunas Dovydas atsistojo prieš branduolinį ginklą valdantį Galijotą, turėdamas mažame akmenėlyje sukoncentruotą vien tik visos tautos laisvės troškimą jėgą ir nekaltosios kančios galią. Nei kepure Gailijotą Lietuvos neuždengė, nei tankais nenugalėjo. Jis nežinojo, ir dabar dar nežino, kad tada, kankindamas tautą, jau tada pralaimėjo. Balsas patikslino: „Nekaltoji kancija visada pasiekia Dievą ir nenusakomais maldavimais prašo tiesos pergalės. Atėjus tik kamiausiam metui, Dievas pasuko žemės istorijos vairo laisvės kryptimi“.

Tremtinys panorėdėti Dievui, paeiliui išskaičiuodamas visas Dievo geradarybes, suteiktas jam ir Lietuvai. Nė pats nepajuto, kaip jis pradėjo giedoti. Visas dangus jam priartėjo. Reikiamu metu atėdavo reikiamas žodis, mintis, o melodija net rūpintis nereikėjo. Iš visos širdies jis stengėsi nepamiršti nieko, ką Dievas buvo padaręs ir už ką reikia šlovintią dėkoti. Atmintis veikė taip tobulai, kaip niekad. Jokio nuovargio neįjuto, o vien tik džiaugsmą, kad gali Dievą garbinti ir dėkoti. Lygiai ir visas dangus su tokiu pat entuziazmu šlovino Dievą, lyg visi būtų buvę lietuviai, lyg visi savo kancija ir meile būtų gelbėję Lietuvą. Kartais meilės ekstazė taip jį sujungdavo su Dievu, kad jis, visa pamiršęs, skendėdavo Dieve. Tuomet įsijungdavo angelų chorai. Kartu visoje erdvėje vyko dyvinis šviesų ir spalvų žaidimai, ko jis niekada nei sapne, nė savo vaizduotėje nebuvo matęs.

Tuomet jis panorėdėti savo buvimo vietą ir savo gimines iš amfiteatro vidurio. Tuo pat metu, pasilikdamas savo vietoje, jis pamatė savo tribuną ne išpieštą, o iš žmonių sudarytą, gražiausią Lietuvos formą, lyg žemėlapyje. Pasirodo, ten buvo vien tik lietuviai. Kiekviena siela buvo savo gyvenamoje vietoje, ten, kur širdis, kur jos meilė. O koks drabužių puošnumas ir įvairumas! Tremtiniai išsiskyrė ypatingu grožiu. Besigrožėdamas kitais, pažvelgė ir į save. Nežinia, kaip ir kada, bet ir jis buvo apvilktas tais išskirtinio grožio tremtinio drabužiais. Visi buvo išpuošti, atsižvelgiant į nuopelnus žemėje.

Tuo metu pastebėjo visą diegančią šviesą, liekančią tiesiai į jį. Priešais atsirado serafinas, paprastai stovįs arčiausiai Dievo sosto. Gražiai nusilenkęs, jam prabilo: — Dangaus ir žemės Viešpats mane siuntė padėkoti tau už taip gražiai pravestą birželio trėmimų šimtąjį paminėjimą. Šiuo metu žemėje jau baigiasi ši diena, tai ir mes minėjimą baigiame. — Atleiskite, nieko nesuprantu, — prabilo nuolankusis tremtinys. — Man atrodo, jog mes tik pradėjome, o pasitiko, kad jau visa žemės diena praėjus. Aš dar nespėjau nedalies Dievo geradarybių išvardinti ir Jam padėkoti. O minėjimui visai ne aš vadovauo, o kažkas iš aukštųjų dangaus gyventojų. — Gerasis žmogau, — tarė serafinas, — visa ką tu mąstei apie Lietuvą, ką tu norėjai pamatyti ir sužinoti, tavo meilę ir auką už Lietuvą matėme visi ir tuo be galo džiaugiamės. Tau vadovavo tavo meilė tėvynei. O mus visus čia jungia meilė kiekvienam dangaus gyventojui. Ką tu vertini ir myli, tai lygiai brangu ir mums visiems. Tavo meilė tėvynei yra tokia didelė, tavo kryžiaus kelias, įprasminantis eitas kartu su mūsų Valdovu ir Išganytoju, nesiskundžiant, nedėjuojant ir viską iš meilės už tėvynę aukojant, tave padarė vertiausią pravestį šį minėjimą. Žinok, dangus neklysta pasirinkdamas. Tiesa, tu nespėjai už viską Dievui padėkoti. Bet ar įmanoma per vieną žemės dieną už viską padėkoti? Prieš akis visa amžinybė. Tam mes dar turėsime laiko“.

Nulėdėjęs akimis nutolstančią šviesą, dar kartą pačiupinėjęs savo karališkus drabužius, tremtinys pažvelgė aukštyn. Lyg jo žvilgsnio pažadintas, toli toli esąs Dievo sostas pradėjo artėti. Galiausiai jis labai ryškiai pamatė šviečiantį Jėzuso veidą. Jėzus taip maloniai šypsojosi, tokia neapsakoma meilė sklido iš Jo ir liepos į tremtinio sielą, kad jis pasijuto skendįs meilės jūroje. Ir vėl visu stiprumu apėmė troškimas čia būti ir būti an žinai. Šioje begalinės palaimos būsenoje tikriausiai ne jis, o jame esanti didžiulė meilė tėvynei, kurią jis čia atsinešė, kuri čia dar labiau išauga, prabilo: — Viešpatie, leisk mane vėl į žemę. Ne ten, kur ramu, ne ten, kur taika, kad galėčiau savo kryžiaus kelią pradėti iš naujo už Lietuvą, už šeimą, už Dievo teises žemėje...

LUKIŠKIŲ AIKŠTĖS ARKA — ŠVIESĖJANČIO GYVENIMO SIMBOLIS

Vilniaus meras Rolandas Paksas tikisi, kad prištartin-gai vertinama Lukiškių aikštės arka taps šviesėjančio gyvenimo simboliu.

CLASSIFIED GUIDE

ĮVAIRŲS

ELEKTROS
[VEDIMAI - PATAISYMAI]
Turis Čikagos miesto leidimą.
Dirbu užmiesty. Dirbu greitai,
garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

**AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVERTŲ,
IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.**
Agentas Frank Zapolis ir Of. Mgr. Aukst
S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

STASY'S CONSTRUCTION
Stalio darbai, rūšių, vonių ir
virtuvų įrengimas; priestatai;
keramikos plytelės; "sidings",
"soffits", "decks", "gutters", pokštai
ir "shingle" stogai; cementas,
dažymas. Turis darbo draudimą.
S. Benetis, tel. 630-241-1912.

**SIUNTINIŲ PERSIUNTIMAS
IR PRISTATYMAS Į NAUMUS**

**SIUNČIAME
AIR CARGO
IR LAIVU**
Piginių
persiuntimas,
amerikietiški maisto
komplektai per 2 sav.

800-775-7363 • 773-131-7919
888-615-2148 • 216-481-0011
914-258-5133 • 813-367-5663
112-381-6281 • 716-223-2617

NEKILNOJAMO TURTO

GREIT PARDUODA

**RE/MAX
REALTORS**
(773) 586-5959
(708) 425-7160

RIMAS LSTANKUS

- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Pensininkams nuolaida

RIVERDALE AUTOMOTIVE
Padėdame parduoti, surašome arba
pigiausiai perkame automobilių, motociklų
arba auto-varžytines. Padėdame persigauti
automobilių, motociklų ar komercinių siuntų
į Lietuvą. Reikalingas skaidrininkas.
Tel. 708-281-6586.

HELP WANTED
Full time waitress & full time
kitchen help needed. European
Restaurant, Lemont, IL.
Tel. 630-257-7570.

Perkate automobilį?
Turite kredito problemų?
Nėra kreditų istorijos?
Pirmas automobilis?
Ne problema!
Maži mėnesiniai mokesčiai!
Nėra pradinio mokesčio!
Galite sėst už vairo
Šiandien!
(630) 579-1033

PADĖKA

Vilniaus nuskriaustų vaikų vardu
nuoširdžiai dėkojame TRANSPAK kom-
panijos savininkams Romui ir Andriui
Pukščiams už persiuntimą 300 svarų
vaizdinių mokymo priemonių Vilniaus
nuskriaustų vaikų centrui, veikiančiam
prie Šv. Kryžiaus ir Visų Šventųjų bažnyčią.

Su dėkingumu,

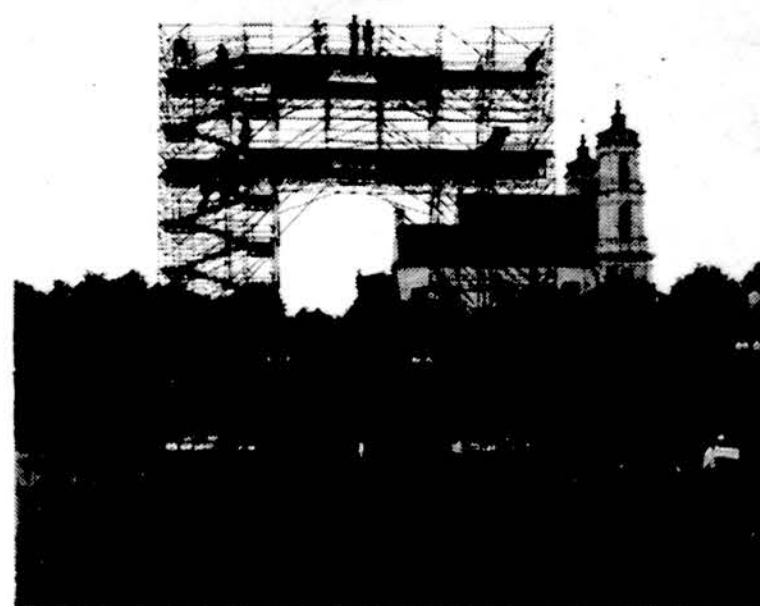
„Vaiko vartai“ būrelis

Kaip jau skelbta, Lukiškių
aikštėje - statoma metalinė
arka papiktino politinius ka-
linius ir tremtinys. Pastarųjų
nuomone, tai — laisvės kovo-
tojų atminimui skirtas aikštės
išniekinimas.

Atvirame laiške merui bai-
giama statyti arka vadinama
„balaganiniu statiniu“, jo jos
statytojai kaltinami bandymu
„po įvairiausia priedanga su-
trypti šios aikštės istorinę at-
mintį“.

Vilniaus meras primena, jog
Lukiškių aikštėje statoma
šventinė arka — tai Pasaulio
lietuvių dainų šventės dalis ir
ji stovės tik iki liepos 15 die-
nos. „O per tą laiką tegul čia
sueina iš visų kraštų suva-
žiavę žmonės, arkos apacioje
esancioje pakloje tepadainuo-
ja, prisimindami ir pagerbda-
mi ir savo protėvius, ir ne-
lengvą savo krašto praeitį“, —
rašo R. Paksas.

„Nenorėtume manyti, kad
tuo įveidžiame šių dienų nesu-
laukusius. Ar tikrai visus,
tremtyje ir lageriuose ken-
tėjusius, bet sugebėjusius ir
sunkiausiomis aplinkybėmis
neprarasti sielos giedros, liau-
dies dainos ir vilties, keletas
šventės ir šurmilio akimirų
skaudina labiau nei mūsų
nuolatiniai bernai, pyktis, ne-
mokejimas džiaugtis? Gedulas
ir Viltis mūsų daug kentė-
jusioje tautoje visadaėjo
drauge kaip tautos vienybės
šaltinis. Štai kodėl ir šventinė
arka, mūsų supratimu, ne-
turtėtų įveisti švenčiausių
jausmų ir gali būti pastatyta
toje vietoje, kur buvo pastaty-
tas blogio imperijos įkarejo
paminklas. Ši arka tebūnie
mūsų šviesėjančio gyvenimo
simboliu ir tepadeda mums
švęsti artėjančią Mindaugo
karūnavimo — Valstybės
dieną“, kviečia Vilniaus me-
ras R. Paksas. (Elta)



Statoma arka Vilniaus Lukiškių aikštėje.

Nuotr. Eltos



Liepos 2 d. Šv. Jono bažnyčioje buvusių koncertu „Skambekite, kanklės“ prasidėjo antroji Pasaulio lietuvių dainų šventė.

Nuotr. Eltos

TIESA NUGINKLUOS VISUS

J. KADŽIONIS

„Algimanto“ partizanų apygardos vadas

Kalbėsiu tiesiai ir atvirai, kaip diktuoja tikintiojo sąžinė ir partizano garbė. Tikrai nieko nenoriu įžeisti, niekam nekeršyti, bet kalbėsiu tiesą, o tiesa turi nugalėti visus.

Mūsų, Lietuvos partizanų, liko nedaug. Didžioji dalis buvo kovos ir kancijos kelyje už Lietuvos laisvę. Visų mūsų vieta buvo ant gatvių ir turgaviečių grindinio. Dievas paliko mus, kad perduotume laisvės kovos žibintą naujajai kartai.

Jūs, broliai ir sesės, tęskite šią šventą kovą iki visiškos pergalės, bet išspėjame, kad jūsų kova bus labai sunki. Okupacija mums visiems buvo nelaimė. Ir tiems, kurie buvome žudomi, ir tiems, kurie mus žudė. Vieni buvo naikinti fiziškai, kiti dvasiškai. Tad šiandien Lietuvoje turime tai, ką turime.

50 metų mums ir mūsų vaikams buvo kalbama, kad jokio Dievo ir jokio velnio nėra, kad žmogus kilęs iš beždžionės. Nepriklausoma Lietuva buvo visai šmeižiama, drabstoma purvais, todėl šiandien mūsų tėvynė Lietuva tikrai serga, ją reikia gydyti ir bendromis pastangomis galvoti, kaip kiekvieno žmogaus širdyje prikelti Lietuvą.

Tai sunkus ir ilgas procesas, bet visų mūsų pareiga tai padaryti. Mes tikėjome, kad, atgavę laisvę, pradėsime kurti naują Lietuvą, pagrįstą tiesa, teisingumu, dora ir meile, o tautos priešai pasitrauks iš mūsų kelio.

Deja, mūsų viltys sužudo, atsitrenkusios į dabarties tikrovę. Per Sąjūdį buvo išrinkti 104 delegatai į Seimą ir tuojau pusė jų nuėjo į kairę. Dar vėliau vyko priešlaikiniai rinkimai — ir vėl raudona Seimo dauguma, ir prezidentas, ir jokios kalbos apie partizanų kovas bei auką, jokio įvertinimo. Iki šios dienos daug partizanų kaulų tebėra balose ir raistuose neperlaidoti. Tik spėjo išvogti bankus, išgrobstyti ir išsidalinti Lietuvos žmonių turtą.

Atsipeikėję neobolševikai pradėjo naują žygį pavergti Lietuvą. Stengiamasi diskredituoti laisvės kovą, auginamas ir brandinamas priešiskumas partizanams. Tytuvėnų skrebas, su sovietiniais medaliais ant krūtinės, tyčiojasi iš laisvės kovotojų, lytiniai iškrėpėliai demonstruoja vyro su vyru santūkarkatedroje. Mokyklose prieš tėvų valią vyksta dvikamiečių vaikų tvirkninimas, pridengtas seksualinio švietimo skraiste. Tokie „mokytojai“ turi būti griežtai baudžiami pagal dabartinius mūsų valstybės įstatymus.

Lietuvos priešai, skandindami narkomanijos, girtuoklytės ir paleistuvystės liūne mūsų jaunimą, naudoja televiziją ir kitas masinės informacijos priemones, nes viskas tebėra jų rankose. Griaudami moralę ir ekonomiką, šmeiždami Lietuvai nusipelnčius žmones, klaidindami ir supriešindami tautą, siūlo dar ir bolševikinę santarvę. Pirmiausia reikia atkurti teisę ir teisingumą, o tada kalbėti apie santarvę.

Šita nauja dvasinė ir finansinė okupacija yra kur kas pavojingesnė už tankus ir OMON. Ji veržiasi keliais frontais. Viskas daroma, kad tik Lietuvoje būtų nuolatinė baimės įtampa, nusikaltimai, sprogdinimai, plėšimai, prievartavimai, žudymai. Iš tiesų Lietuvoje vyksta nepaskelbtas karas.

Tas pats daroma ir per spaudą, kuri daugiausia yra ne Lietuvos draugų rankose. Žmonės šmeižiami ir niekas jų negina. Valstybė neapsaugo savo piliečių. Esant tokiai padėčiai, bresta nepasitikėjimas valdžia ir valdantia koalicija. Visose organizacijose ir partijose infiltruoti partarėjai, prasibrovę į valdžios aparatą, sabotuoja ir trukdo gerus valdžios sumanymus, blokuoja valstybės vairą, iki šiol neleidami veikti nepriklausomos Lietuvos saugumo institucijai, o valstybė kurčia, akla ir be rankų į jokią Europą tikrai nenueis. Jos kelias tik į aklavietę. Visa tai atsitiko todėl, kad nebuvo priimtas desovietizavimo įstatymas.

Sunku suprasti, kodėl valdžios žmonės, turėdami galimybę ir tautos įgaliojimą, negina Lietuvos žmonių nuo neobolševikų užmačių. Komunistai skiriami ambasadoriais į įvairias valstybes. Prezidento patarėjo N. Germano pasakyrimas Suomijoje ambasadoriumi buvo be precedento įvykis, nereikalaujantis jokių komentarų. Kai kurie paskutiniai įvykiai Lietuvoje tiesiog suglumino žmones — kataliko akademiko Zigmo Zinkevičiaus atleidimas iš švietimo ir mokslo ministro pareigų, NKVD generalams skiriamos premijos, per daug didelės algos teisėjams, milicijos karininkų apdovanojimas Vyčio kryžiais, o kolkio pirmi-ninkų — Gedimino ordinais.

Ar reikia stebėtis, kad, net neišsklausius partizanų nuomonės, yra skiriamas naujas Valstybės saugumo departamento direktorius, o mes tikrai turėjome ką pasitolyti, nes čia turime ilgametę patirtį. Būtų liūdna, jeigu ir toliau Lietuvos saugumas vaikytųsi kontrabandininkus, o priešų agentūra laisvai dirbtų savo darbą ir miestai griudėtų nuo sprogimų. Šis paskyrimas partizanams buvo tikrai netikėtas, bet vis tiek mes tikime prezidento gera valia ir tuo, kad neklystančių nėra, o bet kokios klaidos ištaisymas yra įmanomas ir garbingas darbas tėvynės labui. Turime vilties, kad naujasis prezidentas išves Lietuvą, kaip buvo žadėjęs, iš komunizmo raisto.

Dabar reikia nedelsiant priimti liustracijos įstatymą, kad „Šatrija“ ir kitaip KGB pakrikštyti prarastų viltį tapti Lietuvos prezidentais. Gir-dėjome, toks įstatymas yra parengtas, tik Seime nesutaria-ma, kas jį turi pateikti. Neryttingumas, baimė ir asmeniniai išskaiciavimai gali privesti prie to, kad Lietuvos gelbėjimo projektai atsidurs istorijos šiukšlyne.

Gyvųjų ir žuvusiųjų laisvės kovotojų vardu kviečiu jus, broliai ir seserys, gelbėti Lietuvą, sustabdyti „šliaužiančią revoliuciją“. Priešingu atveju laisvės kovotojų kaulai ir istorija pasakys jums baisų žodį, kad neturėjote patriotizmo ir Lietuvos meilės, kad visa veikla buvo tik skambūs žodžiai, o Dievas primins, kad nemylėjote savo artimo, neatlikote jums patikėtos pareigos.

Mes, partizanai, kovojome ne dėl privilegijų ir ordinų, bet vardan tos Lietuvos. Todėl mūsų ryžtas gelbėti Lietuvą dabar, kol dar ne vėlu, mums, likusiems gyviesiems, būtų aukščiausias atlyginimas, o žuvusiems tautos didvyriams — gražiausias paminklas.

Žinome, kad yra priimtas partizanų statusas. Taip, tai tiesa ir už šitą priėmimą esame labai dėkingi Seimo



Lietuvos partizanų pagerbimas 1997 m. Pedagoginiame universitete Vilniuje. Priekyje (viduryje) sėdi LLKS vyrų kapelionas kun. Alfonsas Svarinskas; jo dešinėje buvęs partizanas Povilas Vaičekas.

AR LIETUVA PASIRUOŠUSI ARTĖJANČIAI PINIGŲ LAVINAI?

Leidinyje „Rinka“ svarsto akademikas Eduardas Vilkas. Siemet į Lietuvą ateis didesnė dalis privatizavimo pajamų — maždaug milijardas JAV dolerių, arba beveik tiek, kiek iš viso apyvartoje yra pinigų. Tai nėra nei geris, nei blogis, nes tuos pinigus gaudame ne veltui, o už vertingiausią savo įmonę. Didžiųjų infrastruktūrų įmonių privatizavimas yra paskutinė proga Lietuvos valstybei staili prasminti daug neskolin-tos užsienio valiutos ir gali-mybės šaliai tapti turtingesne, tinkamai ją panaudojus. Tačiau yra ir pavojus dar labiau nuskursti, jei gautus pinigus nešėmininkai išmėtysime, o investicijas į privatizuojamas įmones bus ne tokios išspūdingos, kaip tikėtasi.

Todėl, akademiko E. Vilko teigimu, esame itin svarbioje kryžkelėje. Vyriausybė numatė du trečdalius privatizavimo lėšų skirti rublinių indėlių vertei atkurti, o likusį trečdali panaudoti socialinėms ir ekonominėms programoms finansuoti, pirmiausia smulkiam ir vidutiniam verslui remti.

Akademiko E. Vilko nuomone, kiek įmanoma greičiau reikia atkurti indėlius seniems, neigaliams žmonėms, kurie susikurti naujų santaupų negalės. Tikėtina, kad vargingieji gyventojai daugiausiai pirsks lietuviškas pre-

kes, nes jos pigesnės ir pa-prastus poreikius tinkamai tenkina. Gautais pinigais su-kurta papildoma paklausa toms prekėms — geriausia pa-rama verslui ir labai teigia-mas impulsas ekonomikos au-gimui.

Kartu akademikas pastebi, kad dabar dar sunku pasaky-ti, ar be apribojimų atkuriant indėlius tiems, kurie su gau-tais pinigais tuoj bėgs į par-duotuvę, nebus įsuktas infliacij-os smagratės. Kiekvienu at-veju būtina nenuleisti akių nuo rinkos, ir, jei reikia, kore-tinkamai ją panaudojus. Tačiau yra ir pavojus dar labiau nuskursti, jei gautus pinigus nešėmininkai išmėtysime, o investicijas į privatizuojamas įmones bus ne tokios išspūdingos, kaip tikėtasi.

Todėl, akademiko E. Vilko teigimu, esame itin svarbioje kryžkelėje. Vyriausybė numatė du trečdalius privatizavimo lėšų skirti rublinių indėlių vertei atkurti, o likusį trečdali panaudoti socialinėms ir ekonominėms programoms finansuoti, pirmiausia smulkiam ir vidutiniam verslui remti.

Akademiko E. Vilko nuomone, kiek įmanoma greičiau reikia atkurti indėlius seniems, neigaliams žmonėms, kurie susikurti naujų santaupų negalės. Tikėtina, kad vargingieji gyventojai daugiausiai pirsks lietuviškas pre-

nis uždavinys. E. Vilkas rašo, kad Lietuvoje besidominčius gamyba užsieniečius labiau-siai stebina tai, kad keliolika mūsų smulkių įmonių gami-na įvairius lazerius ir juos ek-sportuoja į Japoniją, JAV ir kitur. Tai nėra vienintelis Lie-tuvoje aukštos technologijos produktas. Ir anksčiau, ir da-bar gaminamos koordinatinės matavimo mašinos, bioinzi-neriniai fermentai ir vaistai, įvairi medicininė aparatūra ir kt. Galima tvirtai pasakyti, kad Lietuva gali be ilgesnių atidėliojimų pradėti pelningą gamybą, besiremiančią aukš-tomis technologijomis. Akade-mikas tokias perspektyvas mato optoelektronikoje, preci-zinių staklių, koordinatinių matavimo mašinų, bioinzi-nerinių fermentų, augimo re-guliatorių, ultragarsinės ma-tavimo sistemų ir kitose ga-mybose.

E. Vilko nuomone, kartu su ateinančiais į Lietuvą dide-liais privatizavimo pinigais ateina ir atsakingų sprendimų metas. Gerai pasvėrus, yra galimybė suderinti ilgalaikius šalies plėtotes tikslus — eko-nominius, finansinius, socia-linius, mokslo ir švietimo.

Rima Jakutyte

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A. VINCENTA BUIVYDAITĖ- BARAS

Su giliu liūdesiu ir meile prisimename mūsų brangią ir niekada nepamirštamą Žmoną, Motiną ir Močiutę, kurią Viešpats pasiėmė namo 1997 m. liepos 12 d.

Šv. Mišios už jos sielą bus atšaukiamos 1998 m. liepos 12 d., 10:30 val. ryto šv. Andriejaus parapijos bažnyčioje, Philadelphia, PA.

Prašome gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti a. a. Vincentą savo maldose.

Giliai liūdinti šeima: vyras Pranas, duklė Renata, žentas Linas ir anūkas Aleksandras Kučas.

A.†A. VACLOVUI NORVILUI

mirus, reiškiau nuoširdžią užuojautą jo žmonai ONAI, sūnui KAZIMIERUI, dukrai VIKTORIAI ir kartu liūdžiu.

Vytautas Janulaitis

Mielam tėveliui

A.†A. STASIIUI LISECKUI

iškeliavus Amžinybėn, dukrai ALBAI SCHUKS-TAI, vyrui GEORGE, sūnams RIMANTUI, RI-ČARDUI, dukrai AIDUTEI ir jų šeimoms, nuoširdžią užuojautą reiškiau ir kartu liūdime.

Ramunė Dičius su šeima

DRAUGAS, trečiadienis, 1998 m. liepos 8 d.

5

A.†A. ALGIRDAS JONAS PALIONIS

Gyveno Marquette Parko apylinkėje, Čikagoje.

Mirė 1998 m. liepos 6 d., 5 val. ryto, sulaukęs 75 metų. Gimė Lietuvoje, Amerikoje išgyveno 40 m.

Nuliūdę liko: brolis Tadas su šeima; Lietuvoje: brolis Vaclovas ir sesuo Aldona su šeimomis; mirusių — brolis Vytautas, seserų — Marijos ir Eugenijos šeimos bei kiti gimines. Velionis buvo brolis a. a. Elenos.

Velionis pašarvotas liepos 10 d., penktadienį nuo 5 iki 8 v. v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks liepos 11 d., šeštadienį. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėtas į šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje 9:30 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už velionio sielą.

A. a. Algirdo palaikai bus pervežti į Lietuvą ir palaidoti Lazdijų kapinėse.

Vietoje gelių prašoma aukoti „Saulutei“ ir Lithuanian Mercy Lift.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: broliai, sesuo ir jų šeimos.

Laidotuvių direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600.

A.†A. IRENA PUODŽIŪNAITĖ JAKŠTIENĖ

Gyveno St. Petersburg, FL, anksčiau Čikagoje.

Mirė 1998 m. liepos 4 d., sulaukusi 81 metų.

Gimė Rusijoje, Pskovo mieste.

Nuliūdę liko: duklė Jūratė Landfield su vyru Jerome Havajuose, brolis Edas Puodžiūnas su žmona Hannelore ir jų šeima Kanadoje bei pusseserė Tamara Jurcienė Čikagoje.

Velionė buvo žmona a. a. Jono. Priklausė Korp! Neo-Lithuania.

Atsiveikimas su a. a. Irena bus liepos 11 d., šeštadienį nuo 10:30 v. r. iki 11:30 v. r. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.). Po religinių apeigų laidojimo namuose velionės Irenos palaikai bus palaidoti šv. Kazimiero lietuvių kapinėse šalia vyro a. a. Jono.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdusi šeima.

Laidotuvių direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600.

A.†A. KAZIMIERUI PABEDINSKUI,

dideliam ir garbingam ateitininkui pirmūnui paskutiniu laiku gyvenusiam Vilniuje mirus, jo sūnams JONUI ir LEONUI bei jų šeimoms reiškiau gilią užuojautą ir kartu liūdime. Šv. Mišias mirusiojo intencija aukos prel. Juozas Prunskis, Ateitininkų Namuose.

Ateitininkų Namų valdyba

A.†A. JUOZUI GAILEVIČIUI

mirus, sūnui, buvusiam PLB valdybos atstovui Lietuvoje, JUOZUI GAILAI ir jo šeimai nuoširdžią užuojautą reiškiau ir kartu liūdime. PLB valdybos nariai-bendradarbiai.

Bronius Nainys
Rimas Česonis
Kostas Dočkus
Vacys Garbonkus
Vytautas Kamantas
Baniute Kronienė

Dr. Petras Kisielius
Milda Lenkauskienė
Paulius Mickus
Dr. Vitalija Vasaitienė
Aleksas Vitkus
Virginija Grybaitė

Tauriam Tautietičiui

A.†A. JUOZUI GAILEVIČIUI

iškeliavus Amžinybėn, jo gyvenimo tikrą partnerę — žmoną ELENA, sūnų JUOŽĄ GAILĄ bei dukterį VIRGINIJĄ, jų šeimas ir visus gimines nuoširdžiai užjaučia ir kartu giliai liudi

Vytautas Vygantas su šeima
ir

Mindaugas Vygantas su šeima

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Dr. Kestutis Skrupskelis. Į laisvę fondo tarybos pirmininkas, Dainavoje rengiamoje Lietuvių fronto bičiulių studijų savaitėje, trečiadienį, rugpjūčio 19 d., skaitys paskaitą tema: „1941 m. sukilimas ir jaunieji istorikai“. Jis taip pat kalbės apvaliojo stalo diskusijose apie pilnutinės demokratijos idėjų pritaikymą ateityje.

Švėkšniškams šio ketvirtadienio Lietuvių televizijos laida bus tikrai įdomi, nes bus rodomas filmas apie švėkšną. Nebus „pro šalį“ tų vaizdų pasižiūrėti ir visiems kitiems. Taip pat bus rodomos vėliausios žinios iš Lietuvos. Lietuvių TV matoma per 23 TV kanalą, ketvirtadieniais, 7 val. vak.

Čikagos ir apylinkių ligoninės susirūpinusios, kad kraujo rezervai visiškai baigiasi. Jeigu nepadaugės kraujo aukotojų skaičius, gali būti atidedamos kai kurios operacijos. Ypač jautiama „Type O“ kraujo stoka — jo daugiausia suvartojama įvairių avarių bei traumų atveju.

Dažnai mūsų dienraštyje paminimas Lithuanian Mercy Lift (LML) organizacijos vardas ir darbai, kuriuos ji atlieka Lietuvos labui. Verta susipažinti su pasisventusiais šios organizacijos darbuotojais, bent paminint jų pavardes. Pirmininkas — Jurgis Lendraitis; vykdomoji direktorė — Vilgailė Lendraitienė; vicepir. Pranė M. Slutiene; ižd. Marija J. Utz; teisinis patarėjas Aleksandras Rimas Domanskis; administraciniams reikalams — Dana M. Mikuzienė. LML vykdomoji komiteta sudaro: dr. Ona Daurgidienė, Angelė Dirks, Zita Ewert, Petras Jokubauskas, Vida Jonušienė, Laima Jurkunienė, Aušrinė Karaitis, Marytė Nemickienė, dr. Leonidas Ragas, Virga Rimeika, Lidija Ringienė, Jurgis Riškus, Vacys Šaulys, Raminta Vaiteinaite-Jacobs, Birutė Vindašienė. Verta prisiminti, kad LML ruošia šaukų pokylį rugsėjo 12 d. Chicago Cultural Centre pastate. Rezervuoti vietas galima tel. 708-442-8297 (vakarais) arba 630-257-6777. Pokylis pelnas skiriamas kovai su džiūva Lietuvoje, ypač gydyti TB sergančius vaikus.

PAGERBTOS ETNINĖS MOKYKLOS

Daugiau kaip šimto įvairių kalbų mokyklų atstovai susirinko pirmadienį, birželio 22 d., Illinois valstijos James Thompson centro pastato iškilmių salėje, Čikagos vidurmiestyje. Tarp jų buvo ir lietuviškų mokyklų atstovai: Čikagos lit. mokyklos, „Žiburelio“ Montessori lietuviškos mokyklės, Maironio lit. mokyklos, veikiančios Lemonte.

Gubernatoriaus Jim Edgar atstovė tautybių reikalams Pat Michalski paaikšino, kad valstijos gubernatoriaus vertinimu etninė mokyklų darba — mokytojų bei tėvų pasiaukojimą. Jaunuolis, kuris šalia kasdieninės mokyklos lanko savo tautos mokyklą, mokosi savo tradicijų, kultūros, kalbos, yra ir geresnis Amerikos pilietis.

Čikagos lit. mokyklai atstovavo tėvų komiteto narė Dalia Badarionė, o kartu dar atvaziavo jos vyras Vytautas, Dalia Gedvilienė ir Nijolė Pupienė. Iš Maironio mokyklos buvo mokytojos Audronė Elvikienė ir Živilė Šilgalienė. Drauge atvyko ir Aleksas Šilgalis.

Buvo proga susipažinti ir pabendrauti su įvairių tautybių mokytojais, pasidalinti džiaugsmais ir vargais. Tokių susitikimų turėtų būti daugiau.



Visuomenininkas Algis Regis kalba Pedagoginio lit. instituto mokslo metų uždavimo iškilinėse birželio 13 d., dekodamas už jam suteiktą instituto Garbės diplomą.

Liepos 4-tosios savaitgalį Illinois valstijos keliuose žuvo 18 žmonių, septyni Čikagoje ir apylinkėse. Valstijos policija išrašė 11,000 baudų neblaiviems ar kitaip įstatymams nusizengusiems vairuotojams; 1,000 baudų išrašyta dėl saugumo diržų neavartojimo.

IS ARTI IR TOLI

PAMINĖTAS DARIAUS IR GIRĖNO SKRYDIS

Didvyrišką Dariaus ir Girėno skrydį per Atlantą prisiminė New Yorko lietuviai. Jie susirinko Brooklyn Floyd Bennett oro uoste, iš kurio prieš 65 metus pakilo „Lituanica“.

Minėjimas vyko aikštelėje priešais pastatą, kuriame oro uosto centras buvo įsikūręs tuomet, kai 1933 m. liepos 15-osios rytą „Lituanica“ išskrido į Kauną. Dabar šiame pastate kuriamas aviacijos muziejus, jame taip pat bus pagerbti žymieji lietuviai Steponas Darius ir Stasys Girėnas, perskridę Atlantą, tačiau žuvę, lėktuvui nukritus miške prie Soldino, už 130 kilometrų į Rytus nuo Berlyno.

Beje, minėjimas surengtas birželio pabaigoje — prieš keletą savaitų iki istorinės datos, kadangi tai padaryti kurį nors liepos mėnesio savaitgalį nebuvo galimybių.

Tarp minėjimo dalyvių buvo ir išeivijos lietuvių, kurie dirbo, rengiantis šovingajam skrydžiui, o „Lituanica“ skraidė virš New Yorko dangoraižių. Senosios kartos lietuviai iškilmes buvo atvykę su savo vaikais ir vaikaičiais.

Lietuvos Vyčių 11-osios kuopos ir JAV LB New Yorko apygardos surengtame minėjime vyskupas Paulius Baltakis sakė, kad tragiška lietuvių lakūnų žūtis pasaulyje išgarsino ne tik jų patį, bet ir Lietuvos vardą. Lakūnų ryžtas, nesutojus iš New Yorko nusikristi į Kauną, taip pat jų auka Soldino miške stiprino Lietuvos jaunimo dvasią.

Sveikinimo laiškus minėjimo dalyviams atsiuntė JAV armijos generolas Edward Bacca ir New York senatorius Alfonso D'Amato. Pastarasis politikos veikėjas yra neblogai žinomas Lietuvoje, nes 1990 metų kovo 9 dieną jis bandė iš kaimyninės Lenkijos atvykti į Lietuvą ir pareikšti paramą nepriklausomybės siekianti valstybei. Tačiau į Lietuvą jo neįleido sovietiniai pasieniečiai. Atkūrus nepriklausomybę, senatorius buvo vienas pirmųjų JAV Senato narių, reikalavusių, kad JAV pripažintų Lietuvą. (Elta)

• Galiu padėti legaliai gauti „SOC. SECURITY“ kortelę, vairavimo leidimą (driver's license) ir vizų pratęsimą. Ed. Šumanas, tel. 1-708-246-8241. (sk.)

• Pinigai, siuntiniai, baldai, automobiliai. TRANSPAK, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629. Tel. 1-773-838-1050. (sk.)

• Pardudodame lėktuvo bilietus į Lietuvą ir kitus pasaulio kraštus geriausiomis kainomis. Skambinkite First Class Travel, tel. 847-392-6320. (sk.)

• „Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis, dėkoja aukojusiems padėti našlaičiams, invalidams vaikams ir daugia vaikams šeimoms Lietuvoje. Aukojų: Cleveland, OH, LB Soc. skyrius (per Oną Šilėnienę) \$120; Nijolė Kersnauskaitė \$20; Stephen Chicoine \$240, tęsdamas metinę paramą našlaičiams ir \$100 auka skirti „Saulutės“ nuožiūra; Janina ir Ira Marks \$240, tęsdami mer-

• Pažaislio muzikos festivalis Jaunimo centrel! Š.m. liepos 12, 19 ir 26 dienomis, 12:15 val., sekmadieniais, Jaunimo centro kavinėje bus rodomos 3 skirtingos operų, operetų ir bažnytinės muzikos vaizdajuostės. Visi maloniai kviečiami. Jaunimo centro komitetas.

• Besidominčiam audi-



Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL



LIETUVA — KARALYSTĖ

Liepos Šeštoji Lietuvoje yra tautos šventė. Ten prisimenamas pirmasis Lietuvos karalius Mindaugas. Prieš tai Lietuvą valdė kunigaikščiai, neturėjo vieno valdovo. Mindaugas sujungė visas kunigaikštystes į vieną valstybę ir paskelbė Lietuvos valdovu. Vėliau tapo karaliumi. Jau praėjo 762 metai nuo Lietuvos valstybės pradžios. Amerikai tik 222 metai.

Daug Lietuva pergyveno per tą laikotarpį. Viskas yra surašyta Lietuvos istorijos knygoje. Kiekvieno lietuvių šeimoje turėtų būti ta knyga ir reikaliui esant — skaityti.

Mes galime džiaugtis, kad Lietuva ir per tokį ilgą laikotarpį išliko gyva ir šiandien Lietuvos laisvos valstybės vardas įrašytas pasaulio žemėlapiuose. Po paskutinio pusšimčio vergijos metų, lietuvių sulaukė progos, neatsisėdant tvoros pasizvalgyti, kaip daugelis pavergtų tautų dar, bet pirmoji su malda ir daina žygiavo į laisvą nepriklausomą gyvenimą. Tai drąsus ir rizikingas žingsnis. Ne veltui Lietuvos himne Lietuva vadinama didvyrių žeme.

Nors dabartinė Lietuva paveldėjo daug komunistinių liekanų, tačiau gerų žmonių tvarkoma apsisvalys ir nuo jų. Tegul Mindaugo laikų dvasia stiprina lietuvių ryšytį ir tegul Dievas laimina jų darbus.

Redaktorius

ŽYDĖK

Lietuvių dainose skambėjai, žydėjai soduose, Tėvyne, Mums bokštai, kryžiai suspindėjus, Raudot pradejai nusiminus.

Užplūdę svetimi engejai Tau gyvai emė kasti kapą. Kalėjime, tremty kentėjai Vergijos ilgą juodą naktį.

Nuo šalčio snariai sustingo Klupai sniegan, vel atsikelei.

Per pūgą, per kapus, Tėvyne, Ejai pas mus pavasarejant.

O tėviškės žara auksinė Mums laisvės ugnimi liepsnojo.

Po pusės amžiaus tu, Tėvyne, Laisva pasijutai pirmoji.

Ir pakilai su vytureliais Anksti ryte į šviesią saulę. Pirmąją žibute žydėjai, Skambėjai visame pasauly.

Žydek, skambek, spindek šventoji, Mūs protėvių kurtą Tėvyne. Pats žemės ir dangaus Valdovas Tave pašventęs mums paskyrė Domicelė Brazaitytė Pildkova Dieveniškės — Lietuva.

ŽVILGSNIS Į ISTORIJA

Lietuva, vargšė mūsų šalėlė, kentėjo nuo pat senų laikų. Visi jos gviėšė (geidė, norėjo), lyg ji būtų pilna aukso, deimantų, smaragdo, bet čia tik gintaro gabalėliai, miškai pilni žvėrelių ir senos kaimiečių sodybos.

Nuo senų laikų labai atkakliai pradėjo Lietuvą puldinėti kryžiuočiai, kalavijuočiai. Bet lietuviai ne iš kelmo spirtas, jis atremdavo tuos priešų smūgius ir net sutriuškindavo užpuolėjus. Būdavo ir skaudžių pralaimėjimų. Taip tęsėsi beveik pusantro šimto metų. Bet Vytautas Didysis prisiekė sutriuškinti kryžiuočius visiems laikams, ir tas rytas išaušo — 1410 m. liepos mėn. 15 dieną. Pagaliau priešams buvo užkirstas kelias į Lietuvą.

Taciau Lietuvos galybė po Vytauto mirties po truputį emė blėsti (mažėti). Lietuvoje prasidėjo vidaus karas. Silpnio Lietuvą bajorai lenkai, kurie žiūrėjo tik sau naudos.

1772 m. įvyko pirmasis Lietuvos - Lenkijos padalinimas. Lietuvą išgrobstė didžiosios šalys kaip kokį pyragą, kurį reikia suraikiyti. Tą raikymą (pjaustymą) tęsė antrasis ir trečiasis padalinimai. Po jų Lietuva pateko po carinės Rusijos padu. Valstiečiai ejo lažą (priverstinis baudžiauninko darbas dvare), jauni vyrai buvo varomi į rekrutus (į rusų kariuomenę), privalejo daug metų tarnauti Rusijos kariuomenėje. Buvo uždrausta lietuviška spauda, jos platintojai knygnešiai, švietėjai — šaudomi, kankinami kalėjimuose,

Tėvyne ZVAIGZDUTĖ

Isteigta Lietuvių Mokytojų Sąjungos Čikagos skyriaus

Sibiro tremtyje. Išžiedavo greit nuslopindavo rusų kariuomenė. Tokia priklausomybė nuo Rusų Imperijos truko iki jau šiame šimtetyje vykusių Pirmojo pasaulinio karo.

1918 m. vasario 16-tą dieną buvo paskelbta Lietuvos nepriklausomybė. Nepriklausomybės aktą pasirašė: J. Basanavičius, A. Smetona ir kiti Lietuvai nusipelnę žmonės.

Bet laisvė neišgelbėjo tautos. 1940 m. Lietuva buvo prijungta prie Sovietų Sąjungos. Buvo uždrausta mūsų vėliava, persekiojamas tikėjimas. Tačiau lietuviai nenorėjo taikstytis (įtkiti) su okupacija, neužmiršo savo praeities, norėjo švęsti tautos šventes, iškelti savo tautinę vėliavą. Daug vyrų tapo partizanais, išėjo į miškus, narsiai kovėsi su bolševikais, kurie norėjo sunaikinti lietuvių tautą, šaudė, trėmė, grūdė į kalėjimus...

Vėl atgavome nepriklausomybę 1990 m. kovo 11 d. Mūsų pavyzdžiu pasekė ir kitos Rusijos okupuotos valstybės. Dabar mes vėl galime švęsti Valstybės atkūrimo dieną — Vasario 16-ąją. Lietuviai, pasirašydami nepriklausomybės aktą, pasauliui įrodė, kad nesame nei mazi, nei silpni, kad galime gyventi laisvi, kaip seniau, nes Lietuva savarankiška valstybė.

Vytautas Kirka, Saldutiškio (Utenos rajono) gimnazijos 8 kl. mokinys.

„IDOMIAUSIA“ VASAROS DIENA (Tėsinys)

Vėl sustojome prie virvės virš vandens. Vėl mudvi su Vilija ruošėmės virve išlekti virš vandens ir kristi į upę. Kai buvo mano eilė, pastebėjau, kad virvė buvo labai šiurkšti, todėl stengiausi virvę laikyti kojomis, nes rankos dar labai degė. Nepasisekė. Dar labiau sužeidžiau rankas ir nuo kojų nutrynau odos. Kai į upę įkriau, man taip skaudėjo, kad sunkiai pajėgiau plaukti. Šiaip taip atsiradau prie baidarės ir įlipau.

Buvo jau vėlu ir mūsų kelionė Saco upe artėjo prie galo. Vanduo labai srauniai tekėjo, nors nebuvo per gilų. Matėme daug iš vandens išsikišusių didelių akmenų. Mama galvojo, kad visoms trimis reikės išlipti ir baidarę traukti, bet Vilija ir aš sakėme, kad galėsime įkluoti. Keletą kartų įkliuvome, bet vis pajėgėme su irklais išsilaivinti. Pagaliau vienoje vietoje taip įstrigome tarp dviejų akmenų, kad negalėjome išsilaivinti. Mama nutarė išlipti ir mėginti baidarę stumti. Jai lipant iš baidarės, stipri srovė pagavo baidarę ir ją išlaisvino. Ji pradėjo plaukti, o mama stovėjo pusiau baidarėje, pusiau vandenyje. Jos kojos plačiai išsizrėgė ir ji pradėjo šaukti: „Gelbėkite! Gelbėkite!“ Vilija ir aš vėl mėginome įkluoti ir sustabdėme baidarę. Mama ištraukė koją iš baidarės ir liepė mums plaukti, kol jos širdis apsimamins.

Pagaliau mama vėl įlipo ir plaukėme toliau. Vėl įkliuvome tarp akmenų. Šį kartą aš išlipau stumti. Vanduo buvo giliau, akmenys labai slidūs, bet šį kartą išėjo geriau ir baidarė vėl plaukė. Deja, bet aš

nebuvo joje. Ji gan toli nu-plaukė be manęs, nes srovė buvo stipri ir mama su Vilija nepajėgė baidarės valdyti. Pradėjau bristi valties pusėn. Bristi buvo labai sunku. Mano rankos ir kojos skaudėjo, srovė buvo stipri, visur slidūs akmenys, kai kurie gan aštrūs. Aš nežinojau ar pajėgsiu prie baidarės nubristi.

Nomeda Girniūtė, Bostono lit. m.-los 8 sk. mokinė (Bus daugiau)

— Papasakok, kaip genys ieškosi maisto.
— Jis pasibeldžia snapeliu į medžio kamieną. Kai kirmėlės išlenda pasižiūrėti, kad atėjo, jis ima ir sulesa...

IŠTIKIMAS ŠUO

Staugus dosnumas džiaugsmą kelia tik kvailiams, o kas su galva, slapta kuona tuoj išvelgs.

Naktiai, numetęs duonos gabalą, vagis patirti norėjo, ar negali šuns papirkti. „Užkimšt man burną nori, — vagiui tarė šuo, — kad aš neločiau, kol išplėsi tu turtus, tasai dosnumas skatina mane budėti, kad negalėtum išnešti visos naudos“.

Fedras

PAGALVOKITE NR. 7

1. Kada buvo išrasti Celsijaus, Reomiro ir Farenheito termometrai? 2. Nuo kada karveliai naudojami žinių ryšiui palaikyti? 3. Kuris buvo pirmasis žmogus, skridęs sklandytuvu? (Atsiuntė kun. dr. E. Gerulis). 4. Balta neskalbta? 5. Balta kavė subliuvė, visas tvoras išgriovė? 6. Kaip atsiranda aidas? 7. (Piešinėlis) Laiko turėdami, sujunkite taškus ir užbaikite piešinį.

PAGALVOKITE NR. 6 ATSAKYMAI



1. Vilniuje telefonas buvo pradėtas naudoti 1896 m. kovo mėnesio pradžioje. Beveik nuo tos datos telefoną turėjo apie 250 vilniečių (Respublika nr. 62, 1996). 2. Škotai A. G. Bell išrado telefoną 1877 metais. 3. Pipiras iš Rytų Indijos į Angliją atkeliavo 1601 m. 4. Degtukas. 5. Sniegas. 6. Nuo ryto iki vakaro dirbuojasi genys. Į prakaltą skylę įleidžia lipnų liežuvi, vabzdžiai prilimpa prie jo, ir genys juos praryja. Tuo būdu ištraukia iš medžio kenksmingus vabzdžius ir apsaugo medį. Jei medis ir nudžiū, kenkėjai nenuropo ir kitus medžius. Lietuvoje miškuose gyvena kelių rūšių geniai, tačiau dažniausiai sutinkamas didelis margas genys. 7. Piešinėlis vaizduoja pasaką — Snieguolė (Snow white).

SKELBIMAI

• Lemonte TRANSPAK įstaigos naujos darbo val., šešt. 9-1 v.p.p., sekmd. 9-1 v.p.p. Tel. 1-630-257-0497.

ADVOKATAS GINTARAS P. ČEPĖNAS 6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629 (1/2 bl. į šiaurę nuo Balzeko muziejaus) Tel. 773-582-4500 14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441 Tel. 708-301-4866 Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis Civilinės ir kriminalinės bylos 6247 S. Kedzie Avenue Chicago, IL 60629 Tel. 773-776-8700 Toll free 24 hr. 888-776-8742 Darbo val. nuo 9 v.r. iki 7 v.v. Šeštad. 9 v.r. iki 1 v.p.p.

ADVOKATAS Vytenis Lietuvninkas 4536 W. 63th Street Chicago, IL 60629 (Šteriai gatvės nuo „Draugo“) Tel. 773-384-0100 Valandos pagal susitarimą